

40 jaar Albertshoven

Terugkijken op de wijk

Wim Tijbosch
Mies Groenewegen-Wubben

Zoetermeer, juni 2016

Inhoudsopgave

	Voorwoord	4
Inleiding	Wethouder Kuiper	5
Inleiding	Max van Huut	6
Hoofdstuk 1.	Architectuur	8
	1. Ton Alberts	8
	2. Kinetische werking	12
	3. Lovende woorden en kritiek	14
	4. Tijdschriftartikelen	21
	5. Sober voor de premie	37
	6. Verandering	41
Hoofdstuk 2.	Bewonersvereniging	42
	1. Nieuwsbrieven, website, Facebook en WhatsApp	42
	2. Pensionado's	48
	3. Naam	50
	4. SRV-wagen	52
	5. Bestuur	53
	6. Logo	62
	7. Eindejaarscadeautjes	64
	8. Betrokkenheid	65
Hoofdstuk 3.	Bewoners	66
	1. Herinneringen	66
	2. De 50.000e bewoner	69
	3. Straatbarbecues	71
	4. De school en de gymzaal	72
	5. Bekende bewoners	73
Hoofdstuk 4.	Activiteiten	74
	1. Sportdagen	74
	2. Afrikaantjes en Koninginnedagmarkten	77
	3. Nieuwjaarsbijeenkomsten en kerstmarkten	80
	4. Overige activiteiten	83
	5. Activiteiten voor kinderen	92

■	Hoofdstuk 5. Woningonderhoud	96
	1. Gezamenlijke inkoop	96
	2. Wilvor en verf	96
	3. Steentjes uit plafonds	97
	4. Tool-o-theek	97
	5. Duurzaamheid	98
■	Hoofdstuk 6. Bomen en parkeren	99
	1. Bomen	99
	2. Geluidswal	102
	3. Parkeren	104
■	Nawoord	111

Voorwoord

40 jaar! Al zolang bestaan onze bewonersvereniging en onze wijk, de Nesciohove en aanliggende straten. Om dit heuglijke feit te vieren brengen wij dit boekje uit. Hierin kijken we terug op de geschiedenis van de wijk en van de vereniging aan de hand van bijdragen over de bijzondere architectuur, foto's van activiteiten van de vereniging, gebeurtenissen in de wijk, etc.

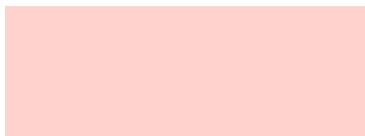
De architectuur van onze wijk en van onze woningen neemt een prominente plaats in het boekje in. Het is immers de bekende architect Ton Alberts die onze wijk met zijn 256 woningen heeft ontworpen. Die bijzondere architectuur van de woningen en de karakteristieke opzet van de wijk hebben eraan bijgedragen dat de sociale cohesie onder de bewoners altijd groot geweest is.

Maar ook de bewonersvereniging, die evenals de wijk al 40 jaar bestaat, en waarvan het overgrote deel van de bewoners al die jaren lid was, heeft bijgedragen aan die sociale cohesie. En dat dankzij de vrijwillige inzet van veel bewoners gedurende de afgelopen 40 jaar: als lid van de activiteitencommissie, door hulp bij activiteiten van de bewonersvereniging, als bestuurslid of door het schoonhouden van de wijk door 'de pensionado's'. Maar ook gewoon door lid te zijn van de bewonersvereniging, gaven en geven de bewoners invulling aan hun betrokkenheid bij onze wijk, al gebiedt de eerlijkheid ook te zeggen dat het steeds moeilijker wordt om bewoners te betrekken.

Dit boekje is een eerbetoon aan Ton Alberts én aan alle bewoners die eraan hebben bijgedragen dat onze wijk al 40 jaar lang zo'n fijne wijk is om in te wonen.

Zoetermeer, juni 2016

Wim Tijbosch
Voorzitter Bewonersvereniging Albertshoven

Inleiding wethouder Kuiper

Als wethouder Wonen en wijkwethouder voor Buytenwegh de Leyens werd mij de eer gegund een voorwoord te schrijven voor dit boekje over 40 jaar Albertshoven. Toen ik een eerste proefdruk mocht inzien, was ik zeer onder de indruk: in de eerste plaats vanwege al het werk dat verzet is om dit prachtige boekje mogelijk te maken. Maar bovendien vind ik het een compliment waard dat uw buurt al 40 jaar zo vitaal en actief is.

Zoetermeer is vanaf 1960 in hoog tempo uitgegroeid tot een forse stad. Bij die snelle groei hoorden ook groeistuipen: waar in de jaren '60 vooral werd ingezet op gestandaardiseerde hoogbouw, kwam men tien jaar later al tot het inzicht dat de menselijke maat om andere oplossingen in stedenbouw en architectuur vroeg. Architect Alberts wist als geen ander gestalte te geven aan een woonomgeving, waarin mensen zich echt thuis voelen.

De manier waarop u samen optrekt in de bewonersvereniging Albertshoven is van onschatbare waarde. De vele activiteiten die door de vereniging worden georganiseerd dragen bij aan het goede leven in uw wijk. Veel andere buurten zullen daar jaloers op zijn. Een gezamenlijke aanpak is ook van groot belang voor het onderhoud aan uw woningen. U heeft al laten zien welke voordelen dat kan opleveren. Maar de komende jaren wordt de uitdaging alleen maar groter: ook in Zoetermeer willen we zoveel mogelijk woningen energiezuiniger krijgen. We streven zelfs naar een CO2-neutrale stad in 2040. Uw vereniging heeft een prachtige uitgangspositie om deze uitdaging gezamenlijk op te pakken, met respect voor het unieke karakter van uw buurt. Zodat het ook over 40 jaar nog prettig wonen is in de Albertshoven.

Dit boekje is niet alleen boeiend geschreven, het staat bovendien vol met herinneringen en prachtig historisch beeldmateriaal. Ik wens u allen veel leesplezier!

Taco Kuiper
Wethouder Wonen
Wijkwethouder Buytenwegh de Leyens

Inleiding Max van Huut

Allereerst willen wij u, de bewoners, van harte feliciteren met "40 jaar Albertshoven". Graag wil ik daarom onze filosofie over landschap, stedenbouw en architectuur met u delen.

In de 53 jaar ervaring welke we opgedaan hebben en de vele research, weten we dat onze gebouwde omgeving van grote invloed is op ons menselijk bestaan. Winston Churchill zei hier het volgende over: "First we shape our buildings, afterwards they shape us"

De mens wordt dus beïnvloed door zijn of haar omgeving: "Alles is voedsel". Wij voeden ons niet alleen met eten, maar met alle geluids- en visuele vibraties, alle indrukken: architectonische verhoudingen, eenheden van vormen en kleuren, harmonie en ritme van muziek, onderwijs, beelden en ideeën waarmee wij in contact komen.

Dit alles bepaalt in sterke mate, zonder dat wij ons hier altijd bewust van zijn, ons wezen. Landschap, stedenbouw en architectuur spelen hierin een bepalende rol. Hoe, waarom en wat wij bouwen is een uitdrukking van ons mens- en wereldbeeld, van ons denken, voelen en handelen. Met de - door ons gebouwde - omgeving staan wij voortdurend in contact. De aarde waarop wij leven en de ruimtelijke context van de plek geven kansen om een vernieuwende specifieke eigen vorm te bouwen.

Kubus-achtige ruimten, doosachtige, rechthoekige vormen bepalen in sterke mate onze rationele ontwikkeling. Lossere, vrijere, zogenaamde "organische" vormen geven de mens een vriendelijker en harmonischer gevoel. Zij bepalen in sterke mate onze intuïtieve ontwikkeling. Helaas zien wij nog maar al te vaak in de moderne stedenbouw en architectuur, dat alles is vormgegeven in hoeken van 90 graden: de zogenaamde rechte hoek. Alles is eenduidig, waardoor géén herkenbaarheid en geborgenheid voelbaar en zichtbaar is in de menselijke maat. Deze ééntonigheid en éénvormigheid leiden tot verveling en roepen negatieve prikkels op.

Loop je daarentegen door oudere wijken of historische steden dan valt de enorme rijkdom aan veelzijdige vormen op. De mate van afwisseling en de historische evolutie van materialen, vormen en kleuren geven deze plekken een eigen karakter en beleving. Je voelt je meer mens door de juiste schaalverhoudingen, gebruik van natuurlijke materialen en warme kleuren. Locaties krijgen een eigen identiteit, je herkent waar je bent, wat een zekere bescherming en rust teweegbrengt.

Centraal staat in onze bureauvisie, het ontwerpen van een landschappelijke, stedenbouwkundige en architectonische éénheid. In nieuwbouwprojecten betekent dit zoeken naar - en het uitbouwen van - de bestaande landschappelijke- stedenbouwkundige - en architectonische kwaliteiten. We streven naar een beeldkwali-

teit, die in staat is om een bepaalde verbeelding op te roepen. Dit houdt mede in dat de aandacht gericht dient te worden op de ruimtelijke potenties die aanwezig zijn. Daarmee kunnen we nagaan hoe deze potentie kan worden benut om de kwaliteit te verhogen.

De thematiek van de "verbeelding" zoals bij de werking van een "caleidoscoop", wordt in een plan gehanteerd als landschappelijk, stedenbouwkundig en architectonisch instrument. Vanuit deze thematiek ontstaan nieuwe beelden. Beelden die niet alleen het oog strelen, maar ook het gevoel en het spirituele in de mens.

In onze optiek is het belangrijk dat we niet uitgaan van de algemeen geldende strakke landschapsarchitectuur, niet uitgaan van rechte, orthogonale stedenbouw, en koele zakelijke architectuur, maar dat we ontwerpen maken die zich organisch voegen in de bestaande omgeving en die aansluiten bij de meer natuurlijke ontwikkeling van de mens.

Net als bij de keuze van een huis, komen we niet tot een ontwerp door te kijken naar de plattegrond, maar door te werken met bepaalde beeldelementen.

Door het creëren van specifieke herkenningpunten: materialen, vormen, kleuren, landschap, stedenbouw en architectuur. Wij pleiten voor niet slechts losstaande vierkanten, driehoeken of cirkels, maar voor synergie en synthese; het geheel van in elkaar grijpende organische vormen.

Ecologie en milieu

In onze architectuur wordt extra aandacht besteed aan het gebruik van lange levensduur - onderhoudsarme materialen en organische bouwstijlen. Als architecten streven wij ernaar door onze landschappelijke, stedenbouwkundige en architectonische visie de "natuur" op een hoger niveau te brengen. De ontwerpen die wij samen met onze opdrachtgevers maken zijn daarom een verlengstuk van de natuur van de mens. In de organische architectuur vormt de mens het uitgangspunt en is het betere welbevinden van deze mens door het optimaal laten samenvloeien van omgeving, vorm, materiaal, kleur en techniek het doel. Materialen, vormen en kleuren kunnen beschouwd worden als een "omhulling" zoals een kledingstuk voor de mens: Deze materialen zijn van natuurlijke aard en kennen duurzame grondstoffen met lange levensduur en hergebruikswaarde. Wij noemen deze wijze van architectonische interpretatie "organisch".

Organische architectuur heeft respect voor het milieu en draagt op een vanzelfsprekende manier mogelijke "oplossingen" voor bouwkundige milieuproblemen in zich. Organische architectuur gaat uit van "schoonheid en harmonie". Het je "thuis" voelen zoals in je eigen huis en het welzijn van de mens zijn gebaat bij een dergelijke benadering.

Max van Huut

Alberts & Van Huut International Architects

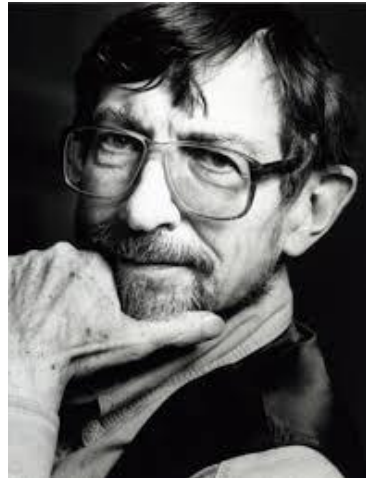
Hoofdstuk 1. Architectuur

1. Ton Alberts

Nieuwe bewoners realiseren zich vaak niet dat zij komen te wonen in een bijzondere wijk. Onze wijk met zijn karakteristieke woningen, kronkelige straten en bijzondere bestrating is namelijk een typisch voorbeeld van de architectuur van de jaren '70, en met name die van de bekende architect Ton Alberts (1927 - 1999).

Alberts is vooral bekend geworden door zijn 'organische architectuur'. De antroposofie van Rudolf Steiner (ook bekend van het vrijeschoolonderwijs) was voor hem een belangrijk uitgangspunt. Alberts wilde dat gebouwen het geluk van mensen zou bevorderen. Hiervoor waren warme kleuren, bakstenen, hout en dakpannen, scheve wanden en grillige, aan de natuur ontleende, vormen nodig. Duurzaamheid en leefbaarheid -nu heel normaal- waren trefwoorden.

Samen met Max van Huut vormde hij in 1963 het architectenbureau Alberts & Van Huut.

(Foto: Harry Meijer)

Bekende voorbeelden van het organisch bouwen zijn het hoofdkantoor van de ING Bank in Amsterdam (1987) en het hoofdkantoor van de Gasunie in Groningen (1994). Alberts en Van Huut ontwierpen ook deze beroemde kantoorgebouwen.

Het Gasuniegebouw

In de Architectuurwandeling Buytenwegh van Floravontuur is onze wijk als volgt omschreven:

“U bevindt zich nu midden in het wijkje van architect A. Alberts. De opzet van dit woongebied is heel illustratief voor de ontwerpmethoden uit de jaren zeventig. Deze, voor het merendeel, eengezinswoningen hebben diep doorlopende asymmetrische kappen. Zo lopen de kappen aan de straatkant bijna tot op hoofdhoogte door en zijn deze aan de tuin- of waterkant korter. De huizen liggen aan smalle woonstraten. Door de verspringende rooilijn, het ene rijtje staat schuiner naar de straat gericht dan het andere, ontstaat een sterk wisselend en ruimtelijk straatprofiel. De Hoofdtocht die door dit wijkje loopt is opgenomen in twee binnenterreinen en op één plaats overbouwd. Een deel van de woningen heeft dus geen achtertuin maar wel een vlonder aan het water.”

Over de kenmerkende architectuur van Buytenwegh de Leyens is veel geschreven. De architectuurvorm was typerend voor de jaren '70 en onze wijk is daarvan een mooi voorbeeld.

Een omschrijving van die bouwstijl staat in 'De Gave Stad, Cultuurhistorische Verkenningen van de wijken in Zoetermeer':

"Buytenwegh de Leyens is een typerend voorbeeld van een jaren-zeventig-wijk waarin de omslag van grootschaligheid naar kleinschaligheid en menselijke maat in de stedenbouw en de architectuur volledig tot uitdrukking komt. Als reactie op de eerdere hoogbouw ontstaan wijken met overwegend laagbouwwoningen met geknikte en verspringende gevels, die aan kronkelende wegen en knusse pleintjes staan. Het woonerf dat wordt gekenmerkt door tal van verkeersremmende maatregelen, was het antwoord op het dreigende overwicht van de auto.

Het concept 'verdwaalwijk' was echter geen lang leven beschoren. Aan het eind van de jaren zeventig werd ze in de architectenwereld alweer verguisd en deed de term 'nieuwe truttigheid' zijn intrede. In het volgende decennium keerde men terug naar verstrakking en versobering. De 'truttige' jaren-zeventig-wijken worden door de bewoners echter over het algemeen zeer gewaardeerd. Kleinschaligheid, knusheid, veel groen en variatie zijn kwaliteiten die de bewoners waarderen en Buytenwegh de Leyens is daarvan ruim voorzien.

Een duidelijk voorbeeld van een kleinschalige en gevarieerde wijk uit de jaren zeventig is onze wijk uit 1974 van architect A. Alberts."

**Bron: De Gave Stad, Cultuurhistorische Verkenningen
van de wijken in Zoetermeer, Zoetermeer 2002**

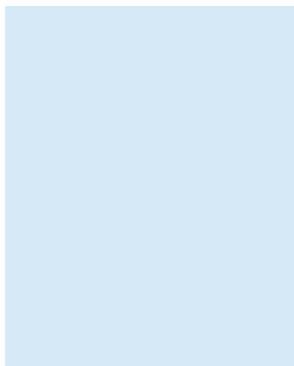
Voor onze wijk leidde dit alles tot een bijzondere wijk met bijna middeleeuws aandoende straten, lange schuine daken en veel baksteen. Met trekschakelaars, schuifdeuren en verlichting in de paden. Niemand kan ontkennen dat wij in een bijzondere wijk wonen, die veel heeft dat wat nieuwbouwwijken ontberen.

**De briefkaart van onze wijk die te koop was
bij boek- en kantoorboekhandel Roos**

Alberts heeft in Zoetermeer ook het voormalige wijkcentrum Meerzicht ontworpen. Het was een van de eerste bekende ontwerpen van Alberts. Het had de vorm van een heuvel met trappen en terrassen en was zeer organisch van vorm. Helaas is het wijkcentrum in 2001 gesloopt.

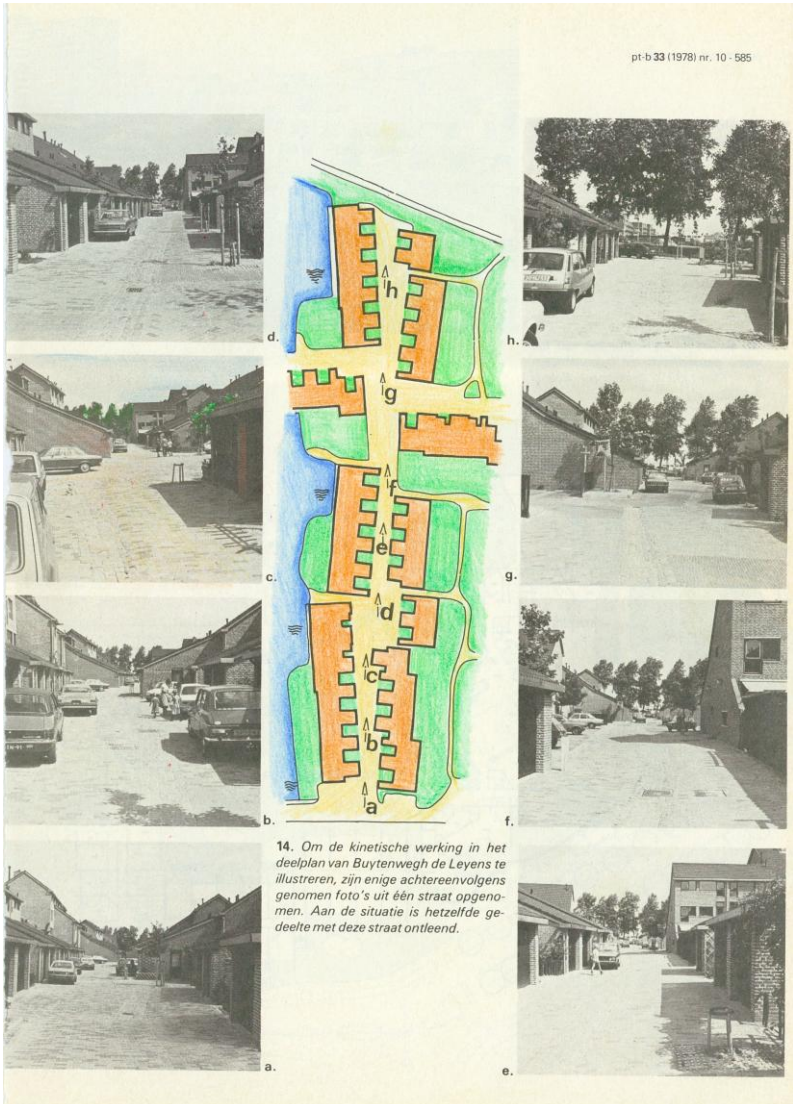
In de wijk Meerzicht liggen ook woningen die erg lijken op de woningen in onze wijk. Die woningen zijn vóór onze woningen ontworpen door Alberts. Bij de woningen in onze wijk heeft Alberts de schuur vervangen door een garage en liet hij de dakkappen verspringen, waardoor de gevels afwisselend hoog en laag werden. Daardoor werd onze wijk de afwisselende, speels opgezette wijk die het nu is.

Tijberg

2. Kinetische werking

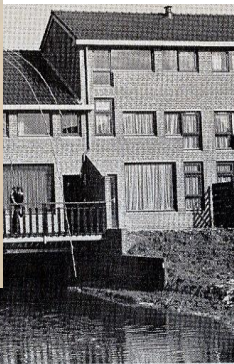
In het voorwoord heeft Max van Huut, met wie Ton Albers sinds 1963 het architectenbureau Alberts & Van Huut vormde, een mooie verhandeling geschreven over hun filosofie over landschap, stedenbouw en architectuur. Max van Huut heeft ons uit zijn archief ook nog enkele interessante bijdragen gestuurd, onder meer over de 'kinetische ruimtevorming in de stedenbouwkundige opzet'.

buytenwegh de leyens, zoetermeer

In het door architectenbureau Alberts verzorgde deelplan van Buytenwegh de Leyens komt een groot aantal interessante details naar voren. Figuur 7 geeft een overzicht in vogelvlucht, waar de situatie van figuur 8 op aansluit. De woondichtheid van dit plan bedraagt circa 50 woningen per ha.

De ontwerpers lijken zo ongeveer alle mogelijkheden te hebben benut die voor woningbouw in de premiesector haalbaar zijn. Zo is het ter plaatse aanwezige water benut voor afwisselende woningen met een tuin aan het water en woningen direct aan het wa-

De woningen direct aan het water kregen gedeeltelijk een wat lager gelegen vloer, om het niveauverschil tussen de vloer en het water niet te groot te maken.

Binnen het kader van dit artikel noem ik slechts deze verschillen, om even aan te geven waar de afwisseling in bouwvolumen vandaan komt, zoals die op de foto's zichtbaar zijn. De architectuur verradt geen toepassing van gietbouw. De gevels zijn opgetrokken in een helderrode baksteen. De hellende daken zijn met betonpannen gedekt.

11. Wonen boven het water in Buytenwegh de Leyens in een soort brugwoningen.

ter, figuur 9. Het laatste vormt een gegeven dat we ook in onze oude binnensteden tegenkomen. Enkele woningen werden over het water heen gebouwd, figuur 10.

De differentiatie in woningtypen is optimaal en loopt uiteen van enkele flats tot tamelijk grote eengezinswoningen. De flatwoningen zijn ondergebracht in vier blokjes, opgenomen tussen eengezinshuizen. Ze bestaan uit drie verschillende woningtypen.

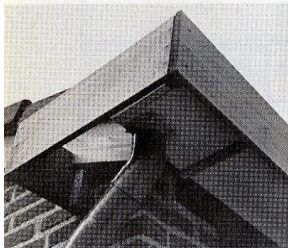
De eengezinshuizen beschikken over een aangebouwde garage/berging aan

de straatzijde. De entree is even schuin naar binnen geplaatst met een weinig ruimte vergende toegang naar de garage binnendoor, zie de plattegrond van figuur 10.

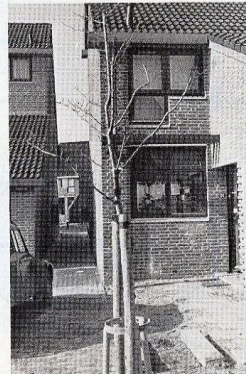
De woningen zijn uitgevoerd in gietbouw met een travee breedte van 5 m. Door de mogelijkheden van de gietkist optimaal te benutten, bleken nogal wat variaties in type mogelijk. Zo kon de 'hoge kant' van de kap zowel naar de straat- als naar de tuinzijde van de woning worden gekeerd. Hiervoor hoefde alleen de bekisting te worden gedraaid!

13. Een dwarsverbinding in de vorm van een steeg in Buytenwegh de Leyens.

Interessant is de indeling van de gevels met uiteenlopende raamkozijnen, waardoor een wisselwerking ontstaat tussen relatief hoge borstweringen en wat verder naar beneden of boven doorgezette raamvormen. Om de architectonisch 'arme' vorm van de daken van kunststof te camoufleren, zijn deze met hardhout omtimmerd, figuur 12. Aan de entreeszijde zijn eenvoudige houten pergola's tegen de gevels geplaatst. Dat bewoners daar enthousiast op reageerden, blijkt niet alleen uit het planten van bruidsluier en dergelijke, maar ook uit de incidentele aanvulling met soortgelijke toevoegingen op de grens van de openbare straat en het eigen erf tussen de uitgebouwde garages.

12. Detail van de omtimmering in hardhout rond een bakgoot van kunststof.

kinetische stedenbouw

De belangrijkste ontwikkeling in dit plan vormt voor mij de wijze waarop de kinetische ruimtevorming in de stedenbouwkundige opzet tot uitdrukking komt. Figuur 14 illustreert dat wellicht beter dan een complete beschrijving van de ruimtewerking. In deze figuur zijn de ruimtelijke ontwikkelingen in beeld gebracht, met de plattegrond van het straatje waar deze opeenvolgende reeks foto's werd gemaakt. Overigens vormt ook deze wijze van documenteren geen ideale oplossing. Wandelend ervaart men niet alleen allerlei 'tussenstandpunten', maar voelt men ook de directe relatie met dwarswegen. Figuur 8 laat zien hoe deze dwarsverbindingen uit de ontsluitingsweg of uit smalle steegen naar de binnenterreinen kunnen bestaan. Ook de plaatselijke verbreding van het straatprofiel beïnvloedt de ruimtewerking.

3. Lovende woorden en kritiek

Niet alleen bewoners vonden onze wijk erg bijzonder, ook in architectuurkringen was dat het geval. Kranten besteedden er aandacht aan:

Experimentele woonwijk in Zoetermeer opgeleverd

ZOETERMEER — In Zoetermeer werd gisteren de oplevering gevierd van één van de meest experimentele woonwijken die de gemeente tot nu toe binnen haar grenzen heeft. Het gaat om 256 premiekoopwoningen in de wijk Buytenwegh de Leyens die zowel qua uiterlijk als situering ten opzichte van elkaar zeer opvallend zijn. Dat was overigens niet de enige reden dat de oplevering gisteren met wat extra ophef gepaard ging (traketten werden gelanceerd door wethouder Oskam en de laatste kopers). Want ook het bouwtoezicht was op verzoek van de gemeente zo hoog mogelijk opgevoerd, zodat de huizen

uiteindelijk vijf maanden eerder klaar waren dan het plan was.

De woningen werden gebouwd door fa. De Waal (een dochteronderneming van Wilma bouwbedrijven), die ook op andere plaatsen in ons land, en elders ook in Zoetermeer, experimentele woningbouwprojecten uitvoert. Afwisseling en een bijzondere sfeer kenmerken dit woningbouwproject in Buytenwegh de Leyens. De bouwkosten, en dat is eveneens het bijzondere, zijn er niet noemenswaardig door toegenomen. Er werden zes typen woningen gebouwd, maar ook binnen de ty-

pen is zodanige variatie aangebracht, dat iedere woning als het ware een eigen plaats in de wijk inneemt.

Bij de feestelijke plechtigheid gisteren werden dan ook de makers van deze wijk, architect A. Alberts uit Amsterdam en de Zoetermeerse stedenbouwkundigen, uitgebreid in het zonnetje gezet. Maar ook bouwbedrijf De Waal deelde mee in de hulde door de zeer snelle oplevering. Voor deze bijzondere woningen waren twaalfhonderd gegadigden die de Stichting Bevordering Eigen Woningbezit in Den Haag, in wiens opdracht de huizen werden gebouwd, veel hoofdbrekens heeft bezorgd.

(Bron onbekend)

Ook de snelle bouw dwong respect af:

ALLE 256 WONINGEN VOOR 1 DECEMBER GEREED

Deel Buytenwegh de Leyens in recordtempo uitgevoerd

ZOETERMEER — Met een recordtempo van drieëntwintig woningen per week heeft het Utrechtse bouwbedrijf De Waal B.V. alle tot nu toe gemaakte bouwspijlen in Zoetermeer overtroffen. Een prestatie, die werd geleverd op verzoek van burgemeester en wethouders om alle 256 premiekoopwoningen in het project deelplan Aa in Buytenwegh de Leyens voor 1 december aan de kopers op te leveren.

Zeer goede samenwerking tussen de gemeentelijke bedrijven de nutsbedrijven en het bouwbedrijf heeft het mogelijk gemaakt deze prestatie te leveren. Extra verzwarend voor de gemeentelijke diensten was het pas kunnen aanbrengen van de straten na de bouw van de woningen. Dat was het gevolg van de zeer afwijken-

de stedenbouwkundige opzet. Een blik in het wijkje, dat geheel verschilt van wat tot heden in Zoetermeer werd gebouwd is (ook 's avonds) alleszins de moeite waard. De 256 woningen werden gebouwd in opdracht van de stichting bevordering Eigen Woningbezit in Den Haag naar het ontwerp van architect A. Alberts b.n.a. uit Amsterdam.

Bij het groeperen van de woningen is men ervan uitgegaan, een zo afwisselend mogelijk milieu te scheppen en elke woning zoveel mogelijk een eigen unieke plaats te geven zonder dat daarbij sprake was van een noemenswaardige kostenverhoging.

De voor- en achterkanten van de woningen hebben elk een eigen waarde en karakteristiek. De straten zijn smal en

hebben een intieme sfeer. Aan de tuinzijde heeft men meer ruimte gecreëerd, waardoor er zelfs redelijk grote bomen kunnen groeien. Een gedeelte van de openbare verlichting werd aan de gevels en muurdammen tussen de garages bevestigd, zodat een mastbos werd voorkomen. Er zijn zes binnenhoven ontstaan, die alle een eigen karakter hebben.

Vlag

Op 1 december „lanceert” wethouder H. J. Oskam van Zoetermeer de vlag als slot van dit bouwplan in Buytenwegh de Leyens. Dat gebeurt 's middags omstreeks half vier, waarna er een receptie is in de bovenzaal van het wijkcentrum Meerzicht.

(Bron onbekend)

Er was -vooral achteraf- ook kritiek op de bouwstijl waarin ook onze wijk is gebouwd. Een voorbeeld is het artikel van Oedzge Atzema en Tejo Smit in het blad Geografie ter ere van het 25-jarig ambtsjubileum van burgemeester Van Leeuwen. Na de constatering dat er een aantal jaren voorkeur bestond voor hoogbouw en eenvormigheid wat betreft bouwkundige inzichten, schreven zij:

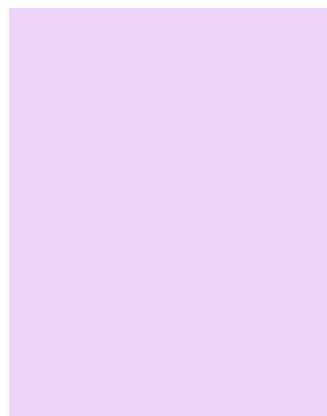
“Met de bouw van de wijk Meerzicht ging het roer om in de richting van laagbouw en projectgewijze identiteit van verschillende soorten eengezinswoningen. In de jaren zeventig sloeg die ontwikkeling door: het ging om variatie per woning, hetgeen leidde tot wat achteraf met enig dedain de nieuwe kneuterigheid wordt genoemd. De wijk Buytenwegh/De Leyens is daar een goed voorbeeld van, waarbij opvalt dat -alle individuele variatie ten spijt- op wijkniveau een monotoon eindresultaat bestaat.”

Oedzge Atzema en Tejo Smit in Geografie, januari 1997

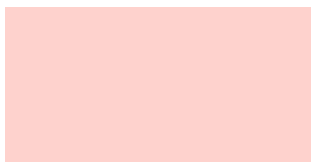
Zoals hierna zal blijken, waren er destijds toch vooral lovende woorden over de bouwstijl. Bewoners ervaren zelf de bouwstijl in ieder geval als zeer prettig.

De maquette van de wijk

Gieten van de
betonnen wanden

Bouw van de woningen

Op de website van Zoetermeer staat ook informatie over de bouwstijl:

"De huiselijke jaren zeventig

In de jaren zeventig hadden veel architecten genoeg van de als onpersoonlijk en kil ervaren massawoningbouw volgens modernistische principes. Architecten gingen kleinschalig bouwen. Geborgenheid, sociaal contact en contact met de natuur werden sleutelbegrippen. Grote delen van Zoetermeer zijn gebouwd in deze stijl: Meerzicht-West, Buytenwegh, De Leyens en Seghwaert.

Veel architecten hadden al in de jaren vijftig kritiek op de modernistische stedenbouw en architectuur. In Nederland was de internationaal beroemde architect Aldo van Eyck zo iemand. Maar pas begin jaren zeventig ging het roer radicaal om. Mensen moesten terug naar de natuur, in een woning en een woonomgeving waar niet alles er hetzelfde uitziet, maar die herkenbaar is en afwisselend.

'Bruin en schuin'

Straten en gebouwen moesten huiselijkheid uitstralen. Architecten hadden veel oog voor het dagelijks gebruik van een gebouw. Zo kregen huizen bijvoorbeeld bordestrappen naar de voordeur met daaronder ruimte voor haardhout, ruime carports met daarop een terras, zitkuilen, erkers aan de keuken - om ontmoetingen te bevorderen et cetera. De huizen kregen kapen en schuine daken, vaak in ongebruikelijke vormen en in combinatie met terrassen en uitbouwen.

De gevels waren van 'warme' bruine baksteen, met houten delen in donkere aardekleuren. 'Bruin en schuin', zo kan deze stroming worden samengevat, die in brede kring ook bekend staat als 'Nieuwe truttigheid'.

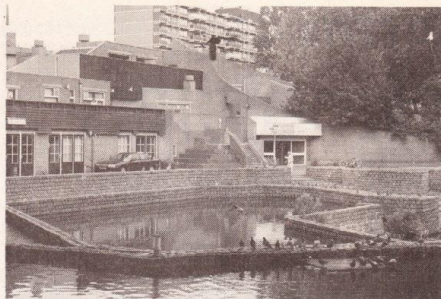
De jaren zeventig zijn ook de glorie-dagen van de inspraak en bewonersparticipatie bij het (steden)bouwkundig ontwerp. In de jaren zeventig komt in de oude binnenstadswijken de stadsvernieuwing op gang, waar de kleinschaligheid mede dankzij grote subsidiestromen floreerde.

Structuralisme

Het zogenaamde structuralisme in de architectuur is nauw verwant aan het kleinschalige bouwen. De structuralisten vonden dat een gebouw menselijke activiteiten moest mogelijk maken en sociale contacten bevorderen. Gebouwen die volgens structuralistische principes zijn gebouwd, bestaan vaak uit verschillende kleinere eenheden die samen een structuur vormen, zoals bijvoorbeeld een honingraat."

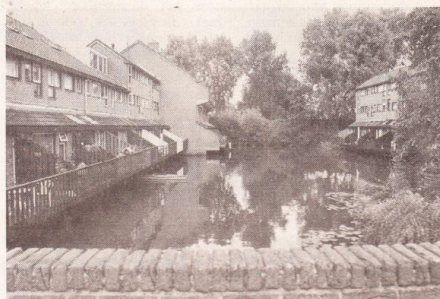
Bron: www.zoetermeer.nl

Op 12 november 1998 stond een artikel van Piet Ruivenkamp in de Haagsche Courant waarin hij de gemeente prees voor het moedige besluit om Alberts en Weeber voor diverse bouwprojecten te vragen. Volgens Ruivenkamp hebben beide architecten met hun persoonlijke visies geholpen om van Zoetermeer meer te maken dan een saaie stad. Bij het artikel stond een foto van 'Klein Venetië' aan de Nesciohove.

FOTO'S GERT VAN LEEUWEN

Het wijkcentrum in Meerzicht.

'Klein Venetië' aan de Nesciohove.

Alberts en Weeber

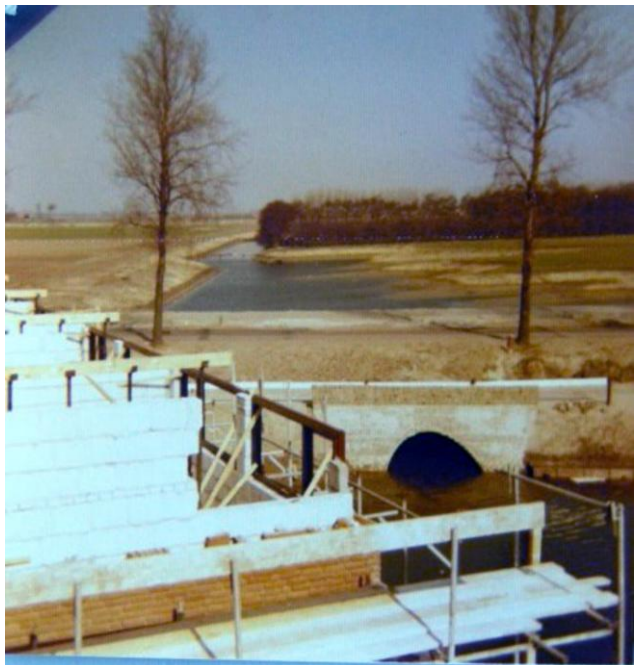
De journalist Piet Ruivenkamp is al meer dan 25 jaar zeer nauw betrokken bij de ontwikkelingen in Zoetermeer. De vroegere kunstredacteur van deze krant volgde met name de architectuur op de voet. De eventuele afbraak van het wijkcentrum Meerzicht inspireerde Ruivenkamp tot een rondgang in de stad langs de werken van met name de architecten Ton Alberts en Carel Weeber.

HC-Z HAAGSCHE COURANT
DONDERDAG 12 NOVEMBER 1998

B
5

Achterkant van de van Oudshoornhove, de Leyens was nog niet bebouwd

4. Tijdschriftartikelen

Ook in vaktijdschriften verschenen artikelen over de bouwstijl van de jaren '70. Sommige daarvan gingen speciaal over onze wijk, zoals het artikel dat in 1978 in het tijdschrift Baksteen stond:

Woningen in Buytenwegh de Leyens te Zoetermeer Voorbeeld van oer-Hollands bouwen

Volgens de officiële groeidoelstelling moet Zoetermeer rond 1982 zo'n 100.000 mensen kunnen huisvesten. In het recente verleden heeft deze doelstelling gemeente, planologen en architecten danig de stuipen op het lijf gejaagd. Deze collectief gedeelde angst leidde tot indrukwekkende lintbebouwingen, die met behulp van de industriële verwoorvenheden in record-tempo de Zoetermeer hebben opgeslorpt. De trots van iedere gemeente is haar inwonertal.

Hoogbouw taboe

Het pleit voor de bestuurders van Zoetermeer, dat zij ondanks de magie, die van het getal 100.000 uitstraalt, een menselijker standpunt in de stedenbouwkundige plannen hebben durven

innemen. Hoogbouw is — voorlopig — taboe verklaard.

Het alternatief is woningen, als contrast met de "geblokte en gestripte" omgeving, in een gevarieerde architectuur, fantasievol ten opzichte van elkaar gegroepeerd en vrijwel zonder uitzondering uitgevoerd in een herkenbaar materiaal: gele of rode baksteen.

Als bezwaar zou je kunnen aanvoeren dat de woningen erg dicht naast elkaar zijn geplaatst, wat tot gevolg heeft nauwe straten, waar het bestemmingsverkeer, w.o. auto's, fietsers, wandelaars, door elkaar heen krioelen. Wat heet "bezwaar", wanneer men zijn snelheid weet te matigen en de sociale sfeer onder de bewoners gezond is? De grote woondichtheid is ver-

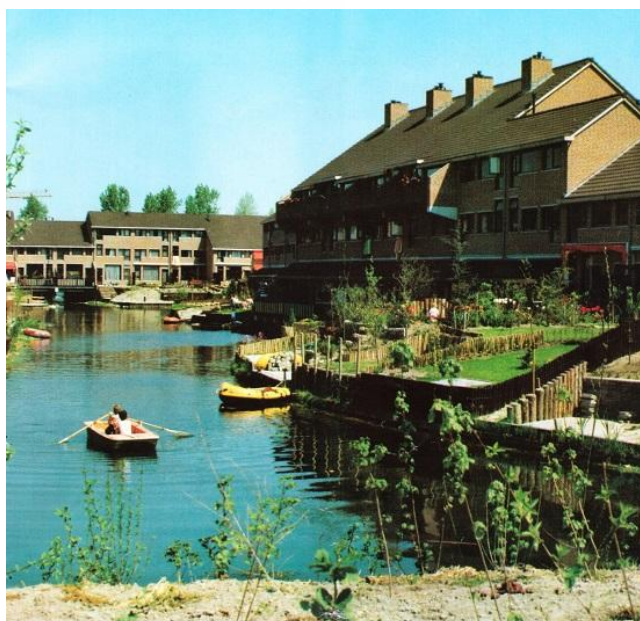
klaarbaar. Zij is een concessie die de gemeente hoe dan ook heeft moeten doen. Per jaar moeten 2,5 à 3 duizend woningen worden gebouwd op een toch betrekkelijk klein gebied.

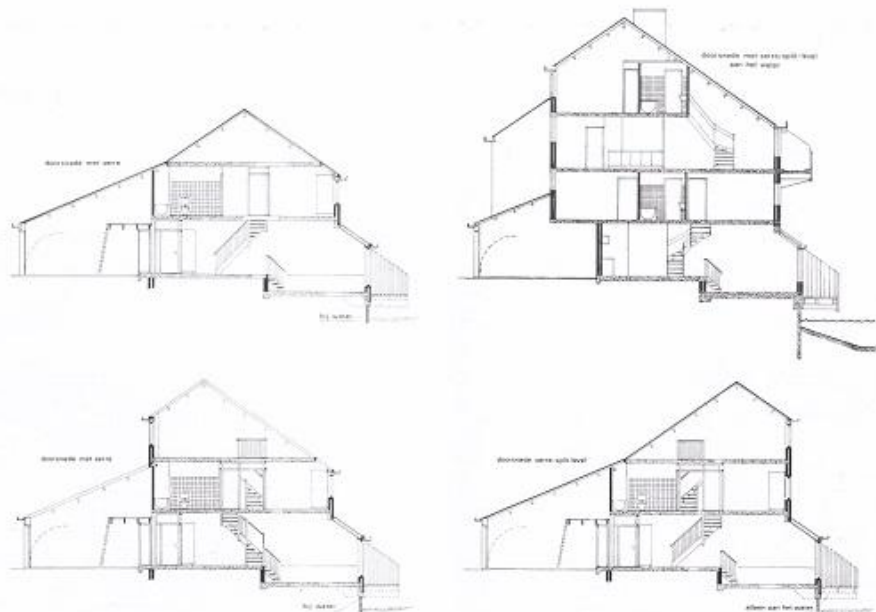
Anders worden de 100.000 in 1982 niet bereikt!

Gedifferentieerde woonwijken

Het is knap hoe binnen de grenzen van de ruimtelijke mogelijkheden aantrekkelijke, gedifferentieerde woonwijken zijn gerealiseerd. Wij beperken ons in het kader van dit artikel tot een gedeelte (Deelplan A, waarin 256 woningen van de Amsterdamse architect A. Alberts, b.n.a.) van de wijk Buytenwegh de Leyens, ofschoon andere laagbouw-wijken zoals Seghwaert en — gedeeltelijk — Meerzicht eveneens alleszins de aandacht waard zijn.

"Ongelooflijk fijn project"

De 256 woningen in Buytenwegh de Leyens hebben een architecturale gestalte gekregen, die volledig het stempel draagt van de stijl waarin zijn "vormgever", Architect A. Alberts, bouwt. In het vakblad "De architect" werd onlangs over Alberts' bijdrage aan deze nieuwbouwwijk met de nodige bewondering geschreven: "Een ongelooflijk fijn project met hoofdzakelijk eengezinswoningen, maar hier en daar ook wat gestapelde laagbouw. Die is zodanig in het totaal opgenomen dat van een organische verbondenheid kan worden gesproken". Van een organische verbondenheid is inderdaad in alle opzichten sprake.

Warme rood-bruine baksteen

Zo somber de hoogbouw, zo feestelijk de laagbouw in Zoetermeer. De gevels van de woningen zijn bekleed met een warme rood-bruine baksteen. De daken hebben bruine pannen; de kozijnen zijn van hout. Het geheel maakt de indruk van eenvoud en helderheid. Van een intimiteit ook die je

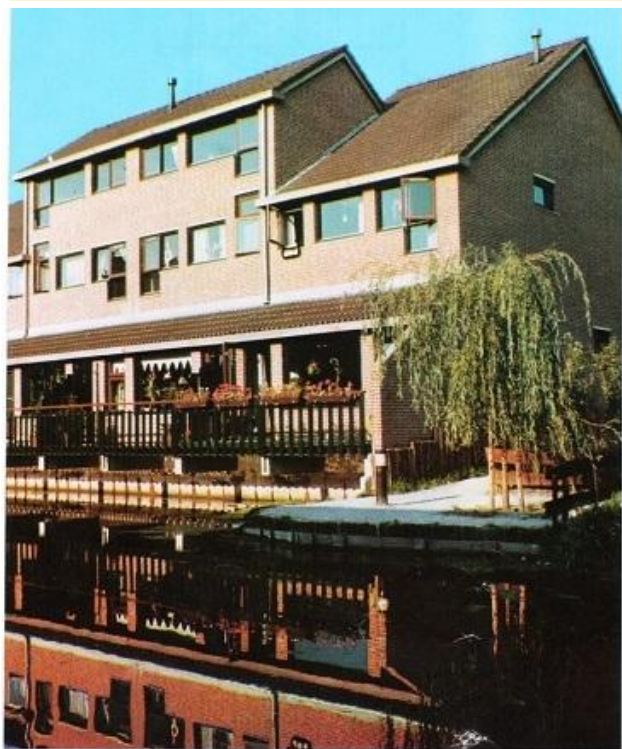
eerder verwacht aan te treffen in een dorp dan in een stad. Op deze benaming meent Zoetermeer in de toekomst aanspraak te kunnen maken. Wat ons betreft: gelukkig is het nog niet zo ver.

Planologisch ingevuld

Opvallend ook is de wijze waarop dit gedeelte van de wijk planolo-

gisch is ingevuld en welke middelen daarbij zijn benut. De huizen staan niet in een rij aan de straatkant, maar schuiven bloks-gewijs op al naar gelang de straten telkens van breedte veranderen. Ter wille van de woondichtheid zijn ze smal gehouden, accentueren daardoor markant de voor- en achterkanten van de wo-

ningen. Een decoratieve klinkerbestrating, in verschillende verbanden gelegd, maakt de automobilist erop opmerkzaam, dat hij te gast is in een voetgangersgebied. Stapvoets rijden dus.

Groene hoven

Aan de buitenzijde van de woningen zijn onder de schuin aflopende daken garages ondergebracht. Aan de achterzijde, tussen de bebouwing in, bevinden zich zogenaamde "groene" hoven. Dit zijn pleinachtige tussenruimten, waar autoverkeer verboden is en kinderen veilig kun-

nen spelen. Het is de bedoeling dat hier mettertijd hoge bomen groeien.

Oer-Hollandse architectuur

Ook om een andere reden is Buytenwegh de Leyens 'n frappante woonwijk geworden. In de meeste andere uitbreidingsgebieden van onze steden is het aanwezige water, de gracht, de vijver, de sloot, stelselmatig verdreven.

Zoetermeer laat het water vrijelijk stromen in deze nieuwe wijk. Een ruime waterpartij voert achter balkonnetjes, langs tuinen, onder bruggetjes en in een

enkel geval onder een boven het wateroppervlak gebouwd huis door.

Met deze conceptie is in feite een oer-Hollandse architectuur ontstaan. Weliswaar in een eigentijdse snit, maar met behoud van zijn vanouds waardevolle karakteristieken. Woningen en omgeving vormen een stedelijk landschap met schaalverantwoord gebouwde woningen, ingebed in weideveld en watergebied. De hoge flatgebouwen op de achtergrond en de brede, bitumineuze snelwegen op de achtergrond zijn er in flagrante tegenstelling mee.

De Nesciohove in aanbouw

Van Oudshoornhove en Willem Paaphove in 2012

In het blad De architect uit 1977, nr. 8 stond ook een beschrijving van de wijk. Auteur Cees Zwinkels schreef:

Laag wonen in Buytenwegh de Leyens

Ook dit is Zoetermeer

Nog dikwijls wordt Zoetermeer in één adem genoemd met de Bijlmermeer en de Rotterdamse hoogbouw-exponenten, Alexanderpolder en Ommoord. Daar komt verandering in: en terecht. Buytenwegh de Leyens en Seghwaert heten de nieuwe wijken die door het vrijwel ontbreken van elke hoogbouw aan een beter imago bijdragen. Maar net zo min als hoogbouw op zich de schuld van alle tekortkomingen kan hebben, zo min is laagbouw alléén onvoldoende voor goede naam en faam. Er is dan ook méér. Principes als gestapelde laagbouw en dubbel grondgebruik zijn op grote schaal toegepast in Buytenwegh de Leyens. Van deze wijk is inmiddels een zodanig deel klaar dat de bedoelingen al goed geproefd kun-

nen worden. Daarom hier een soort tussentijdse balans. Een meer gedeelten oordeel zal over wellicht vijf jaar of meer pas gegeven kunnen worden. Duidelijk is op dit moment al wel, dat de gemeente-politieke noodzaak om vrijwel alles op de begane grond te bouwen, maakt, dat Buytenwegh de Leyens niet meehelpt om van Zoetermeer een stad te maken. Desondanks kan het wonen er hoge oogen gooien, ook al zit men er wel heel dicht op elkaar.

Alberts

Een project met een heel andere sfeer is op geringe afstand in deelplan A aanwezig. Architect A. Alberts bouwde er 256 premiekoopwoningen in opdracht van de Stichting Bevordering Eigen Woningbezit uit Den Haag. Een ongeëvenaard fijn project met hoofdzakelijk eengezinswoningen, maar hier en daar ook wat gestapelde laagbouw. Die is zodanig in het totaal opgenomen dat van een organische verbondenheid gesproken kan worden. Stedebouwkundig lijkt het op 't eerste oog wat rommelig. Het aardige is, dat die rommeligheid juist het gevolg is van zeer zorgvuldig schuiven met de woningblokken. Die staan aan steeds van

profielbreedte veranderende straatjes. Smalle straatjes, want het merendeel van de beschikbare buiten-opervlakte heeft Alberts voor groengebied bestemd. De groenstroken tussen de woningen zijn nu zo groot dat tussen de privé-tuintjes vaak een stuk openbaar groen is gemaakt. Privé en openbaar groen lopen nu in elkaar over. Heel opvallend en bijzonder fraai is het gedeelte waar in plaats van zo'n groot groengebied een waterpartij is gemaakt. Een blokje woningen dat over het water heen gebouwd is maakt er twee heel intieme en besloten ruimten van, zowel door de geleiding als door de verschillende woningtypen beiden zeer gevarieerd. Langs het water is zelfs

een apart woningtype toegepast: door de begane grondvloer gedeeltelijk te verlagen en er direct boven het water een terras aan te bouwen. Dat is meer dan een aardigheidje: dat is inspirerend vakwerk. De verscheidenheid in stedebouwkundige vorm is ook nog ontstaan doordat het basistype zowel links als rechts van de nok – door het draaien van de bekisting, – kon worden uitgebouwd. De dakvlakken lopen aan de kant van de straatjes steeds verder door naar beneden dan aan de andere kant. De bergingen en garages zijn er in ondergebracht en de entree-zijde is hiermee zeer goed herkenbaar. Wezenlijk aspect in de gerealiseerde kwaliteit is natuurlijk ook het ontwerp

van de woningen zelf.

De gevels zijn van een helderheid en strakke eenvoud zoals we dat tegenwoordig maar weinig zien. Daarbij is het materiaalgebruik – een zeer warme rood-bruine baksteen, bruine houten kozijnen en bruine pannen – en ook de verwerking daarvan, voortreffelijk. Een klein detail van de zorgvuldigheid waarmee ontworpen is vormt de 'bekleding' van de dakgoten. In feite simpel een plankje er tegenaan; edoch, was het maar zo eenvoudig.

De dichtheid is 52 won/h/a. Bouwkosten varieerden van 135.000,- tot f 122.000,- excl. BTW. Oplevering vond plaats in de loop van 1976.

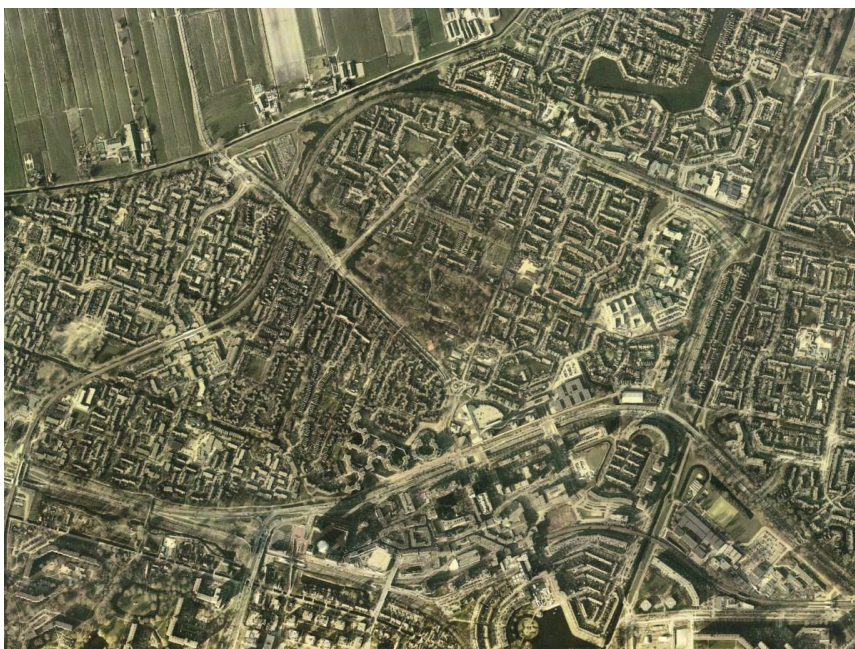
De wijk in 2008, nog vol bomen

De wijk kort na de bouw

1960, onze wijk was nog een polder

2011, Zoetermeer is een stad geworden

Een ander artikel over onze wijk stond in 1977 in het blad Nivag Contour (van de Nieuwe Vereniging van Aannemers Grootbedrijf):

NIEUWE VERENIGING VAN AANNEMERS GROOTBEDRIJF (NIVAG)

2e jaargang nr. 3, maart 1977
verschijnt 11 x per jaar

Inhoud

Oriëntatie beschikbare bedrijfs- terreinen	2
Knelpunten	3
Analysebekken drinkwater- voorziening te Andijk	4
Plan Buitenpepers-Zuid in 's-Hertogenbosch	8
Hoofdkantoor ESTEL te Nijmegen	10
256 Woningen in Buytenwegh de Leyens, Zoetermeer	17
't Veerhuis in Nieuwegein	21

Bestuur NIVAG

Ir. J. M. Lazonder, voorzitter
Mr. ir. J. K. J. Kokje, vice-voorzitter
Ir. W. Koning, vice-voorzitter
W. J. G. van den Nieuwenhuyzen, secretaris
Ir. L. A. R. Sandbergen, penningmeester
Ir. H. C. Blauwkuip
G. van Oord
G. J. Tiemstra
D. van der Wiel

Erelid

Ir. H. T. den Breejen

Redactie-commissie

G. van Oord, voorzitter
Drs. Th. Admiraal
Ir. B. F. Bongers
Ir. Th. Brans
Ir. F. Frouwer
Ing. P. de Bruijn
Ir. J. J. de Jong
J. Mos

Hoofdredeur/grafische verzorging

H. J. Stuvell
Populierenlaan 16, Voorburg
Telefoon 070-983317

Redacteur rubriek 'Contouren'

Drs. A. A. van Ameringen, Den Haag

Algemeen Secretariaat NIVAG

Benoordenhoutseweg 43, Den Haag-2018
Telefoon 070-244472*

Exploitatie

Tijl Media bv
Texelstraat 76-80, Postbus 384, Amstelveen
Telefoon 020-433851*, Telex 15230
Abonnementprijs per jaar: f 78,65
Losse nummerprijs: f 8,45

Gedrukt door

Drukkerij Jacob van Campen bv
O.Z. Voorburgwal 87-89, Amsterdam-1001
Telefoon 020-267835*

Het overnemen van bijdragen of gedeelten daarvan is slechts toegestaan na verkregen schriftelijke toestemming van de redactie.
Op diverse illustraties rust copyright.

Zoetermeer is momenteel wellicht de snelst groeiende gemeente van Nederland. De diverse uitbreidingsplannen bieden met elkaar dan ook een soort staalkaart van allerlei woonvormen en stedenbouwkundige situaties, geslaagde voorbeelden en minder geslaagde. Het accent ligt ook in deze gemeente niet meer op de hoogbouw, maar op de eengezinswoningen. Mede onder invloed van het actieve gemeentebestuur zijn er de laatste jaren belangwekkende experimenten uitgevoerd. In het uitbreidingsplan 'Buytenwegh de Leyens' realiseerde Bouwbedrijf de Waai bv te Utrecht een bijzonder charmant woonwijkje omvattende 256 woningen; een project met een dimensie extra! Een bijdrage met vele kleurenfoto's treft de lezer aan op de bladzijden 17 tot en met 20.

nivag contour

PERIODIEK GROOTBEDRIJF BOUWNIJVERHEID

256 Woningen in Buytenwegh de Leyens, Zoetermeer

project ondervindt ook internationaal veel belangstelling

Opdrachtgeefster	Stichting Bevordering Eigen Woningbezit, 's-Gravenhage
Ontwerp	A. Alberts, arch. bna, Amsterdam
Uitvoering	Bouwbedrijf de Waal bv, Utrecht
Foto's	H. J. Stuvcl, Voorburg

De tijd dat woningzoekenden al tevreden waren wanneer zij maar een dak boven het hoofd hadden behoort definitief tot het verleden en dat is een goede zaak. Het gaat nu niet meer als voorheen om de produktie van grote aantallen woningen, dus om kwantiteit, maar om het ontwerpen en realiseren van woningen die voldoen aan hoge kwaliteitseisen. Dit wil zeggen: binnen de grenzen van hetgeen financieel haalbaar is een optimaal woongefiel bereiken, het woonmilieu daarbij inbegrepen. Talrijk zijn de voorbeelden verspreid over geheel Nederland van de zeer positieve resultaten die bereikt kunnen worden wanneer de opdrachtgevende instantie, de architect en de bouwonderneming zich eendrachtig inspannen er iets anders en iets beters van te maken. De 256 woningen die in deelplan Aa in Buytenwegh de Leyens, Zoetermeer in de premiekoopsector in recordtijd zijn gerealiseerd, vormen een subliem woonwijkje met een maximum aan differentiatie en sfeer.

Bij het groeperen van de woningen is – zoals uit nevenstaande stedenbouwkundige situatie blijkt – gestreefd naar het scheppen van een zeer afwisselend milieu, waarbij elke woning zoveel mogelijk een eigen identiteit diende te krijgen zonder dat hierbij sprake zou behoeven te zijn van een noemenswaardige verhoging van de kosten. Om de voor- en achterkanten extra te accentueren zijn de woningen aan de straatzijde zo dicht mogelijk bij elkaar geplaatst. Er is een minimum-afstand van 6 meter aangehouden om met de auto de garage te kunnen in- en uitrijden. Doordat bewust nauwe straatjes werden geconcentreerd kon de onderlinge afstand tussen de woningen aan de tuinzijde worden opgevoerd tot 35 à 40 meter. Deze afstanden zijn zodanig dat in deze groene hoven, waar de auto geen toegang heeft en de kinderen dus onbezorgd kunnen spelen, mettertijd grote bomen kunnen groeien.

Een boeiend spel met bouwvolumen; deze vergaande differentiatie werd bereikt op een strikt rationele grondslag.

Dat is een pluspunt van betekenis: nog meer privacy, een beter ecologisch milieu, meer vogels en andere dieren.

De nauwe straatjes moeten een gemengd verkeer verwerken van voetgangers, fietsers en auto's. Hier is het dus drukker dan in de hoven, maar de bestrating is zodanig dat de automobilist er steeds aan wordt herinnerd dat hij rijdt in een voetgangersgebied en derhalve zal hij de nodige voorzichtigheid in acht nemen. De straatjes zijn trouwens bewust zo ingedeeld dat de auto er geen snelheid kan ontwikkelen.

De situering van de woning is zodanig dat men vrijwel overal van de zon kan profiteren. Dit was mogelijk door de woningblokken onder verschillende hoeken te plaatsen.

Om de afwisseling ook aan de groene hoven zo groot mogelijk te maken hebben deze alle een verschillende vorm gekregen. Aan de westzijde van het wijkje is door de introductie van het element water bij wijze van spreken nog een extra dimensie aan het plan toegevoegd. De hier gevormde twee waterhoven zijn gescheiden door zogenaamde 'brugwoningen'.

De eengezinswoning zelf is zodanig gemodelleerd dat er een hoge kant (van 3 lagen) en een lage kant (van 1 laag) ontstaat; er valt dus duidelijk een voor- en achterkant te onderscheiden. Door het draaien van de bekistingen - de ruwbouw van de woningen is uitgevoerd in een gietbouwstelsel al kan men daarvan nu feitelijk niets meer bespeuren - kan de hoge gevel zowel aan de voor- als aan de achterkant komen.

Op de overgang van deze beide typen is soms een kleiner type met zadeldak tussen-gevoegd; een afwijkend type dat overigens met dezelfde bekisting gerealiseerd kon worden. Hieruit blijkt dat de ontwerpers bijzonder rationeel te werk zijn gegaan en daarbij een grote vindingrijkheid aan de dag hebben gelegd. Het mag als een prestatie op zichzelf beschouwd worden dat men een zo rijk geschakeerd project heeft kunnen uitvoeren zonder daarbij te vervallen in kostenverhogingen; deze waren van het begin af principieel uitgesloten.

type N

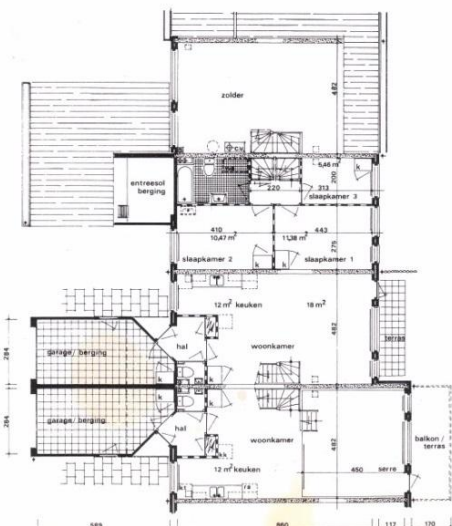
type G

type M

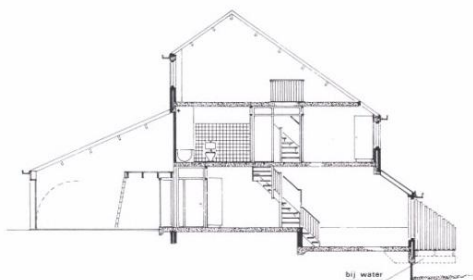

--- is splitniveau (serre)

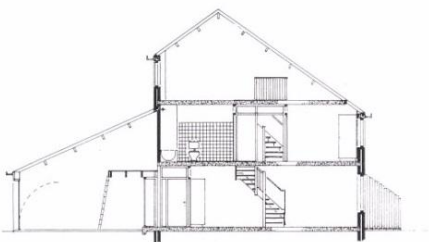

Ingang van de woning niet direct aan de straat maar in de hoek tussen de woonkamer en de uitgebouwde garage + berging.

Dwarsdoorsnede van de eengezinswoning met splitlevel; toegepast aan de waterhoven.

Dwarsdoorsnede van de standaard-eengezinswoning, voorzover niet aan het water gelegen. Door draaiing zijn hierop varianten toegepast.

Bij de woningen die met hun achterzijde aan het water grenzen bleek het nodig om een tussenniveau te maken omdat een hoogteverschil van 2 meter tussen het normale beganegrond-peil en het watervlak te groot is om dit goed te kunnen beleven. Daarom hebben alle woningen aan een waterhof en enkele die direct aan deze woningen grenzen een splitlevel in de woonkamer gekregen met als extra een serrevormige uitbouw van 1 meter. De woningen aan het water die niet over een tuin beschikken hebben een balkon. Het aantal varianten voor de eengezinswoningen is door dit splitlevel-type

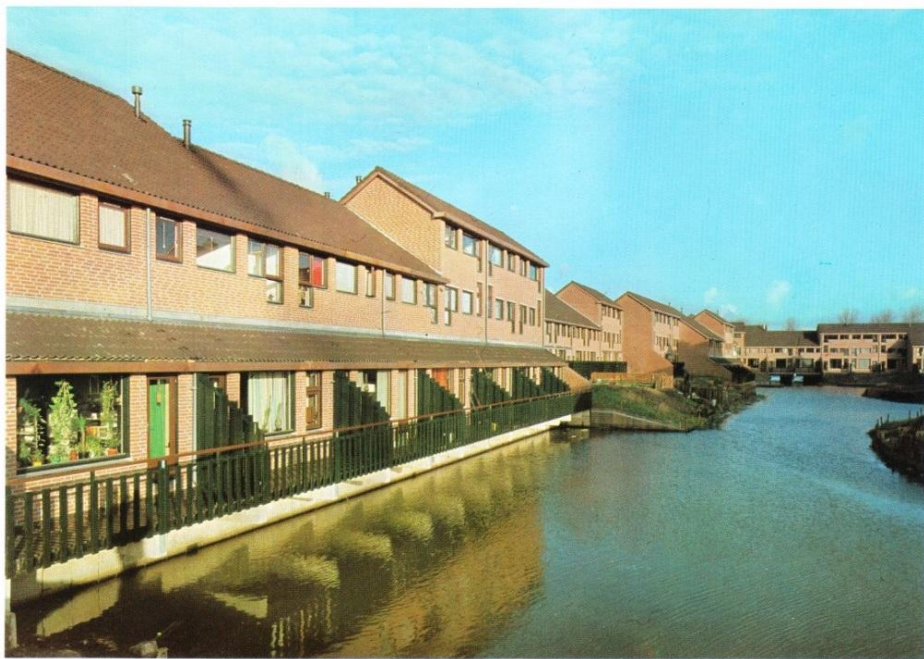
gestegen tot 6 zonder dat hier al te grote extra voorzieningen voor nodig waren.

Om een eventueel toch optredende monotonie in de hoogte der woningen te breken, is daarnaast in het plan opgenomen een viertal blokken gestapelde laagbouw met totaal 32 woningen in drie typen. Dit zijn een beganegrond-type, een verdiepingstype en een beganegrond-type met splitlevel aan het water.

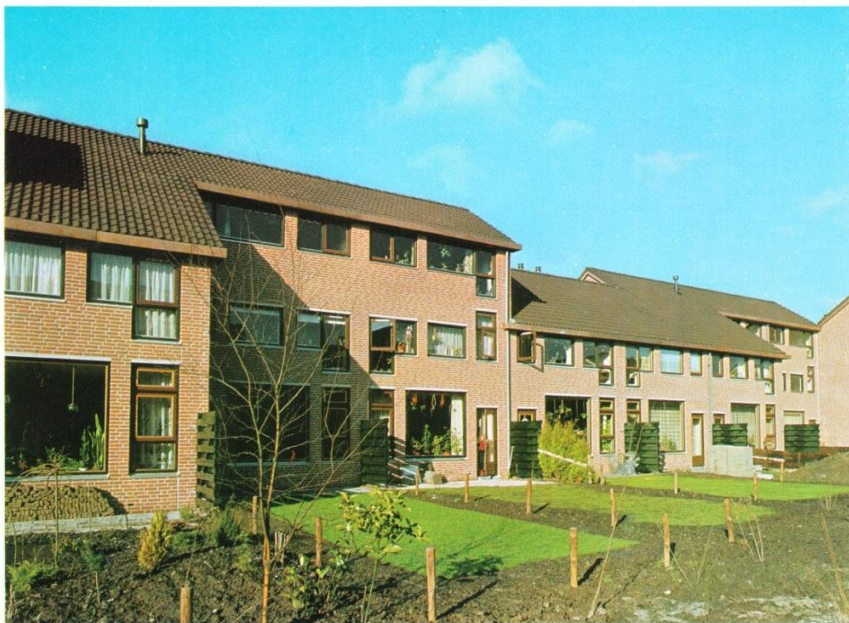
Door eenheid in de materiaalkeuze, in karakter en het in elkaar overlopen cq tegen elkaar ingaan van de daken manifesteert de

totale wijk zich toch als een eenheid. Zoals verwacht mocht worden bestond er grote belangstelling bij de aspirant-kopers. Teneinde speculatie zo goed mogelijk tegen te gaan is in het koopcontract een clausule opgenomen dat de kopers de woningen gedurende minstens drie jaar in eigen bezit dienen te houden.

Het element water wordt in Nederlandse woningbouwprojecten nog veel te weinig toegepast; hier kreeg de wijk er stedenbouwkundig gezien een extra dimensie bij.

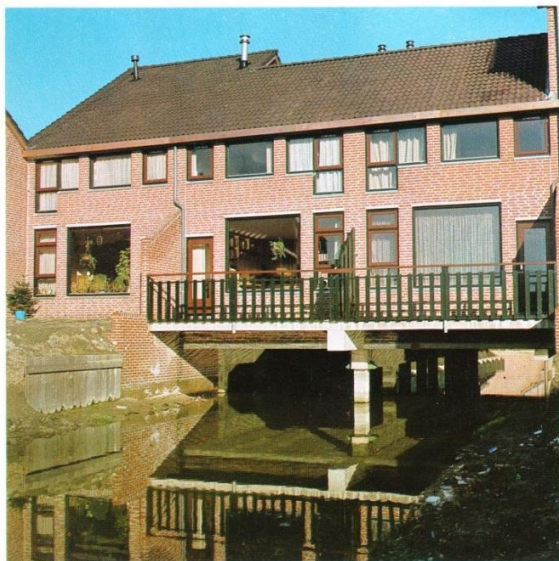

10

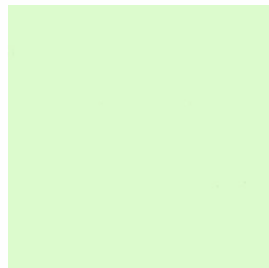
Boven: tussen de tuingevels liggen brede groenstroken.

Onder: brugwoningen boven de verbinding der twee waterhoven.

Afzonderlijke vermelding verdient het afbouwtempo. Bouwbedrijf de Waal bv heeft kans gezien 23 woningen per week gereed te krijgen. Neemt men de ingewikkelde stedenbouwkundige lay-out in aanmerking en de hoge architectonische eisen die aan dit plan werden gesteld dan mag hier worden gesproken van een unieke prestatie. Dit huzarenstukje werd door het bouwbedrijf verricht op verzoek van het college van Burgemeester en Wethouders om alle 256 premiekoopwoningen in dit deelplan vóór 1 december 1976 aan de respectieve eigenaars op te leveren. De gemeentelijke diensten hebben daaraan hun steentje bijgedragen.

Het resultaat mag er zijn. Zelfs nu – zo kort na de oplevering – hangt er al een onmiskenbare sfeer en dat zal naarmate het groen verder tot ontwikkeling komt steeds duidelijker worden.

an

Bron: Nivag Contour, maandblad gewijd aan utiliteitsbouw, waterbouw, wegenbouw en woningbouw, 1977-3

Bouw van de woningen

---

5. Sober voor de premie

Geen geisers, een kale niet-afgetimmerde bovenverdieping, trekschakelaars in plaats van drukschakelaars, overal enkel glas. Alles werd uit de kast getrokken om maar onder de grens te blijven tot waar subsidie kon worden gekregen. Onze woningen waren 'woningen in de premiesector', waarbij de premie het eerste jaar opliep tot zo'n f 10.000,-. Voor het berekenen van de premie moest zelfs zo'n f 8.000,- van de koopprijs worden afgetrokken omdat over garages geen premie werd betaald. De premie was immers niet bedoeld om luxe te subsidiëren, zo was de gedachte, maar om het eigen woningbezit te stimuleren. Alberts wilde echter hoe dan ook betaalbare woningen bouwen met een garage. Premiekoopwoningen met garage. Dat kwam destijds eigenlijk niet voor.

De prijzen van woningen zijn in het algemeen de afgelopen decennia fors gestegen. Dat geldt natuurlijk ook voor de woningen in onze wijk. Nieuwe bewoners zullen zich echter misschien niet realiseren dat de koopprijs voor onze woningen in 1976 ongeveer f 125.000,- (gulden!) bedroeg, terwijl de vraagprijs nu globaal genomen rond de € 250.000,- ligt.

Natuurlijk geeft dat alles een vertekend beeld want de aanschaf van een woning was ook in 1976 een forse investering.

De woningen werden verkocht door de Stichting Bevordering Eigen-Woningbezit. Veel bewoners zullen zich nog herinneren dat zij naar de Van de Spiegelstraat in Den Haag zijn gegaan voor het kopen van de woning en voor het regelen van de hypotheek. Opvallend veel van de eerste bewoners waren overigens ambtenaar van die gemeente...

In verband met de premie mochten de woningen de eerste jaren niet worden doorverkocht. Er gold een anti-speculatiebeding om te voorkomen dat de woningen gekocht werden met de bedoeling ze weer met winst te verkopen. Bij het verkopen van een woning gedurende de eerste jaren zou de verkoper een deel van de winst moeten afdragen aan de gemeente. Daarom kwam het voor dat eigenaren hun woning een paar jaar hebben laten leeg staan om de woning later alsnog te verkopen.

STICHTING BEVORDERING EIGEN-WONINGBEZIT

Van de Spiegelstraat 8
v Groeneweg
Telefoon 070 - 65 29 38
Postbus 115577
Rijk: 2600 LC
Rijk: 2600 LC
Rijk: 2600 LC
Rijk: 2600 LC
Rijk: 2600 LC

In uw aangevraagd document is te vinden:
DB / MK

v Groeneweg, 16 maart 1976

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ingesloten ontvangt u een documentatiemap van het bouwplan
BETREFFENDE DE LEVENDE te Zoetermeer, alsmede een overzicht van prijzen
van de nog resterende woningen. Deze prijzen zijn v.o.n., doch excl.
financieringskosten.

Van belang is voor u de door de gemeente nader gestelde eisen met be-
trekking tot doorverkoop van de woningen, welke zijn omschreven in
de bijgevoegde verkoopbepalingen.

Door het Ministerie wordt een zogenaamde locatie-subsidie verstrekt
op alle 5M-woningen van f 2.700,-. Op de 6M-woningen (gestapelde bouw)
f 5.100,-. Deze bedragen zijn belastingvrij. De jaarlijkse uit te keren
rijkssubsidie bedraagt minimaal f 2.000,- voor het eerste jaar. (aflo-
pend met 10%, doch minimaal f 250,- per jaar). Voor de eerste fase van
het bouwplan wordt bovendien nog een extra subsidie (1/3) van de eerste
jaarlijkse bijdrage) verstrekt. Eveneens belastingvrij.

De inschrijfkosten ad f 300,-, alsmede een bedrag van f 70,- voor de
aanvraag gemeente-garantie, dienen direct te worden betaald bij in-
schrijving. De waarborgsom (reserveringsaanslag) ad f 500,- dient u te
voldoen bij ondertekening van het voorlopige koopcontract. Dit bedrag
wordt in mindering gebracht op de koopsom.

De verkoop start op dinsdag, 23 maart a.s.. U dient zich uiterlijk
maandag, 22 maart telefonisch bij ons op te geven, indien u in aan-
merking wilt komen voor een van de resterende woningen. U wordt dan
telefonisch verzocht om op een bepaalde tijd te verschijnen.

Tijdens uw bezoek aan de Stichting zult u volledig worden geïnformeerd
over de wijze waarop de verkoop zal plaatsvinden, alsmede over de be-
staande financieringsvoorwaarden en de financiële consequenties daarvan,
o.e.a. afhankelijk van inkomen en eventuele garanties van de gemeente.
Hiervoor is het noodzakelijk, dat de bijgevoegde werkgeversverklaring
door uw werkgever ingevuld en ondertekend, wordt meegenomen. Tevens
dient u het bijgevoegde blauwe inlichtingenformulier ingevuld mede te
brengen.

Hoogachtend,
STICHTING BEVORDERING
EIGEN-WONINGBEZIT

Bevordering Eigen, als ingeschreven in het Beeld van Bevordering eigen-woningbezit. (Gemeentelijke beschikking van 22 juli 1976)

INDIEN U GREN GEBRUIK WENST TE NAKEN VAN DEZE DOCUMENTATIE,
VERZOEKEN WIJ U DE MAP TE RETOURNEREN.

Bouwnummers in de Te Fase

13 x 6M parterre-woningen:	1-3-5-7-9-11-13-15-17-19-21-23-25-27-29-31-33-35-37-39-41-43-45-47-49-51-53-55-57-59-61-63-65-67-69-71-73-75-77-79-81-83-85-87-89-91-93-95-97-99	f 116.620,-
2 x 6M stage-woningen:	2-4-6-8-10-12-14-16-18-20-22-24-26-28-30-32-34-36-38-40-42-44-46-48-50-52-54-56-58-60-62-64-66-68-70-72-74-76-78-80-82-84-86-88-90-92-94-96-98-100-102-104-106-108-110-112-114-116-118-120-122-124-126-128-130-132-134-136-138-140-142-144-146-148-150-152-154-156-158-160-162-164-166-168-170-172-174-176-178-180-182-184-186-188-190-192-194-196-198-200-202-204-206-208-210-212-214-216-218-220-222-224-226-228-230-232-234-236-238-240-242-244-246-248-250-252-254-256-258-260-262-264-266-268-270-272-274-276-278-280-282-284-286-288-290-292-294-296-298-300-302-304-306-308-310-312-314-316-318-320-322-324-326-328-330-332-334-336-338-340-342-344-346-348-350-352-354-356-358-360-362-364-366-368-370-372-374-376-378-380-382-384-386-388-390-392-394-396-398-400-402-404-406-408-410-412-414-416-418-420-422-424-426-428-430-432-434-436-438-440-442-444-446-448-450-452-454-456-458-460-462-464-466-468-470-472-474-476-478-480-482-484-486-488-490-492-494-496-498-500-502-504-506-508-510-512-514-516-518-520-522-524-526-528-530-532-534-536-538-540-542-544-546-548-550-552-554-556-558-560-562-564-566-568-570-572-574-576-578-580-582-584-586-588-590-592-594-596-598-600-602-604-606-608-610-612-614-616-618-620-622-624-626-628-630-632-634-636-638-640-642-644-646-648-650-652-654-656-658-660-662-664-666-668-670-672-674-676-678-680-682-684-686-688-690-692-694-696-698-700-702-704-706-708-710-712-714-716-718-720-722-724-726-728-730-732-734-736-738-740-742-744-746-748-750-752-754-756-758-760-762-764-766-768-770-772-774-776-778-780-782-784-786-788-790-792-794-796-798-800-802-804-806-808-810-812-814-816-818-820-822-824-826-828-830-832-834-836-838-840-842-844-846-848-850-852-854-856-858-860-862-864-866-868-870-872-874-876-878-880-882-884-886-888-890-892-894-896-898-900-902-904-906-908-910-912-914-916-918-920-922-924-926-928-930-932-934-936-938-940-942-944-946-948-950-952-954-956-958-960-962-964-966-968-970-972-974-976-978-980-982-984-986-988-990-992-994-996-998-1000	f 108.030,-
2 x splitlevel-water (M):	12-237	f 118.680,-
3 x splitlevel-water (N of G type)	34-35-39-230-252	f 120.920,-

Bouwnummers in de IIe fase

10 x M-woningen	70-81-106-132-139-147 153-169-170-179	f 125.620,-

U dient rekening te houden met een drukfout in de omslag van de
documentatiemap t.w.: type N = type G
type G = type N

Op de tekeningen, zijn de achtergevels van type N en type G even-
eens vermeld.

De 6M-woningen zijn 6 meter brede woningen! (de zgn. 6M-woningen)

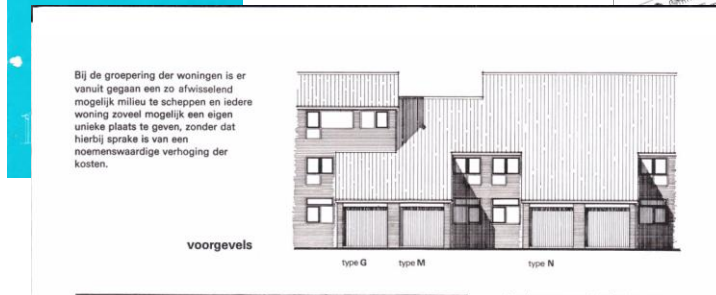
De typen N-N-G, zijn 5 meter brede woningen! (de zgn. 5M-woningen)

De prijzen zijn incl. B.T.V., tevens dient u een bedrag van f 130,-
(incl. B.T.V.) te betalen voor de aansluiting van een centraal
antenne systeem.

De brief van de Stichting Bevordering Eigen-Woningbezit
voor de woningtypen N (normaal), G (gekeerd) en M (midden)

De documentatiefolder voor de verkoop van de woningen geeft ook allerlei interessante informatie. Zo stond in de folder dat:

- de afstand tussen de woningen aan de tuinzijde 35 á 40 meter is waardoor daar zelfs redelijk grote bomen kunnen groeien,
- de minimale afstand tussen tegenover elkaar liggende woningen 6 meter is om inrijden van auto's in de garage mogelijk te maken,
- de nauwe straatjes zowel auto's, fietsers als voetgangers te verwerken hebben, en de bestrating de automobilist de indruk moet geven in voetgangersgebied te rijden.

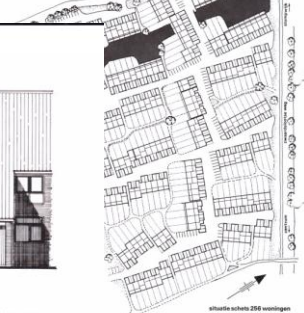
achtergevels

Buytenwegh de Leyens

Opdrachtgever:
Bouwing, Bouwing Egen Woningbouw,
Dordrecht

Architect:
A. Kluiter, B.A.,
Amsterdam

Om de voor- en achterkanten nog eens te accentueren zijn de woningen aan de straatzijde zo dicht mogelijk bij elkaar geplaatst. Deze minimum afstand is 6 meter, om aldus nog het inrijden van de auto's in de garages mogelijk te maken.

Als gevolg van deze nauwe straatjes kon aan de tuinzijde de onderlinge afstand tot 35 á 40 meter worden opgevoerd hetgeen bovengenoemde accentuering nog eens ten goede kwam. Tevens was het hierdoor mogelijk meer groen aan deze tuinzijde te geven; zelfs zijn de afstanden zodanig dat hier redelijk grote bomen kunnen gaan groeien met alle voordelen van dien (onder andere nog minder inkijk, een beter ecologisch milieu, meer vogels en andere dieren in de wijk). Dit groene gebied is ook volkomen auto-loos, zodat men in deze hoven rust vindt en de kleinere kinderen er ongestoord kunnen spelen. De nauwe straatjes daarentegen hebben een gemengd verkeer te verwerken van voetgangers, fietsers en auto's. Hier zal het dus wat drukker zijn, de bestrating moet zodanig zijn, dat de automobilist de indruk heeft op een voetgangers gebied te rijden en derhalve de nodige voorzichtigheid in acht neemt.

Om de snelheid van de auto nog eens extra te breken zijn de straatjes zodanig ingedeeld dat het de auto zeer moeilijk gemaakt wordt. De situering der woningen is zodanig, dat ook de oostwest woningen altijd iets naar het zuiden gekeerd zijn. Dit was onder andere mogelijk door het onder verschillende hoeken plaatsen der woningblokken.

Om de afwisseling ook aan de groene huizen zo groot mogelijk te maken hebben ze alle een verschillende vorm gekregen. Daarnaast is op de twee plaatsen waar dit mogelijk was, in de hof voor een groot deel water. Deze 'waterhoven' zijn gescheiden door twee 'bruggetjes'. Het gevolg is, dat alle 6 de bewoners een verschillend karakter hebben.

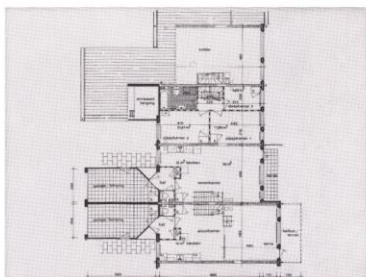
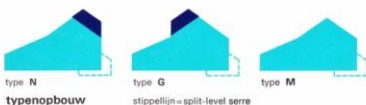
De eengezinswoning zelf is zodanig gemodelleerd, dat er een hoge kant (van 3 lagen) en een lage kant (van 1 laag) ontstaat, waardoor er een duidelijke voor- en achterkant te onderscheiden valt. Door het draaien van de kisten (het is een getuiste systeem) is de hoge kant zowel aan de voorkant als aan de achterkant te krijgen met dezelfde stalen bekisting.

Op de overgangen van deze beide typen is soms een kleiner tussentype geprojecteerd met een zadeldak, dat eveneens met dezelfde kist gerealiseerd kan worden.

Bij de woningen, die met hun achterzijde aan het water grenzen, bleek het nodig om een tussen niveau te maken, aangezien de afstand van 2 meter tussen peil en het watervlak te groot was om dit goed te kunnen beleven. Alle woningen aan het water en enkele die direct aan deze woningen grenzen hebben derhalve een split-level in de woonkamer gekregen met als extra een uitbouw van 1 meter (serra). De woningen aan het water beschikken daarnaast nog over een balkon.

Het aantal woningen varianten voor de eengezinswoningen is door dit split-level type gestegen tot 6 zonder dat hier al te grote extra voorzieningen voor nodig zijn. Om de eventuele monotone in de hoogte der woningen te breken is daar naast gebruik gemaakt van 4 blokken gestapelde laagbouw, totaal bevattende 32 woningen in 3 typen. Te weten een begane grond type, een verdieping type en een begane grond type met split-level aan het water.

Door eenheid in materiaalkeuze, karakter en het in elkaar overlopen cq. tegen elkaar ingaan der daken, zal de totale wijk toch als een eenheid werken.

De Bedrijven Wilma b.v.
igel 10, Weert
0-85222 telex: 51482
feert b.v.
igel 10, Weert
0-85222 telex: 51482
ilburg b.v.
kade 21, Goirle
7-2631 telex: 52459
reda b.v.
induk 20, Breda
0-48159
en Haag b.v.
staar 309, Den Haag
314471 telex: 32605
rojektontwikkeling b.v.
igel 10, Weert
0-85222 telex: 51482
a Venlo b.v.
bergweg 16, Venlo
19633
b.v.
31-36, Utrecht
25123 telex: 47556
Glezen b.v.
aal
e 30, Groningen
82323 telex: 53734
v.
g 69, Tilburg
122019
xploitatie b.v.
igel 10, Weert
0-30300
ingen in het buitenland

Documentatiefolder van De Waal BV

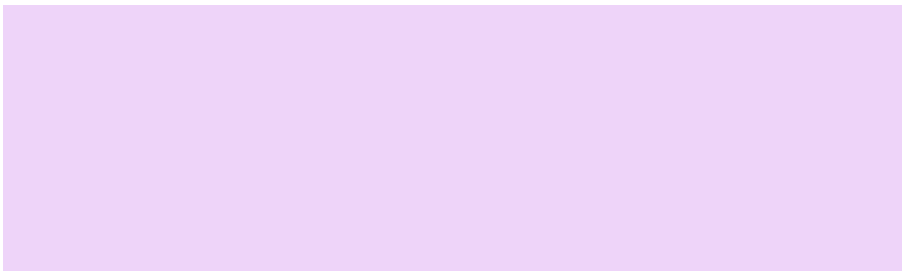
aanwinst C. A. M. van Wierden
bedrijfs- en huizenbouw
druk van Rotterdam b.v. Utrecht

6. Verandering

Natuurlijk is de wijk de afgelopen 40 jaar veranderd en waarschijnlijk is het inmiddels niet meer de wijk die architect Alberts voor ogen stond. Tegenwoordig hebben de woningen dakkapellen in allerlei maatvoeringen en staan er schuurtjes in de tuinen. De deuren, kozijnen en garagedeuren hebben diverse vormen en kleuren. Bij veel woningen zijn de balken boven de voordeuren verwijderd. Dat is een normale gang van zaken aangezien voorkeuren nu eenmaal wijzigen. Zo wordt de oorspronkelijk kleur bruin nu als ouderwets ervaren.

Toch vinden veel bewoners het belangrijk om het oorspronkelijk karakter van de woningen zoveel mogelijk te behouden. Woningen zijn daarom vaak geschilderd in donkergroen in combinatie met gebroken wit. En in de nieuwsbrief van de bewonersvereniging hebben vaker oproepen gestaan, bijvoorbeeld om afgevallen boeidelen te vervangen omdat dat er zo slordig uitziet, en om de balken boven de voordeuren te vervangen. Die balken zijn overigens niet alleen aangebracht uit esthetisch oogpunt, maar ook voor het gebruik van het verhuisraam en als vluchtweg bij brand.

Het behoud van het karakter van de woningen komt niet alleen de wijk ten goede, maar ook de portemonnee van bewoners als die hun huis ooit verkopen. De prijs van de woningen wordt immers ook bepaald door de wijk als geheel.

Hoofdstuk 2. Bewonersvereniging

1. Nieuwsbrieven, website, Facebook en WhatsApp

Al 40 jaar, zolang de wijk bestaat, is de bewonersvereniging actief en al jarenlang schommelt het ledenaantal rond de 200. Dat is best bijzonder.

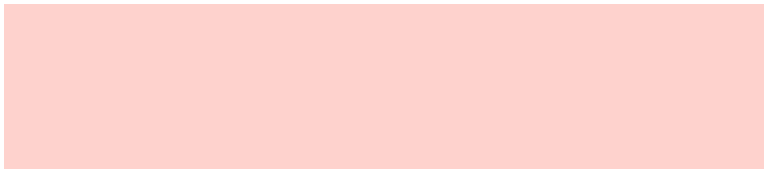
De vereniging is opgericht op 5 augustus 1976 als kopersvereniging om de gezamenlijke belangen van de kopers van de woningen te behartigen. De vereniging heeft daarnaast ook altijd geprobeerd om de sociale cohesie tussen de bewoners te vergroten. Dit gebeurde -en gebeurt- bijvoorbeeld door het organiseren van allerlei activiteiten voor volwassenen en kinderen, met de regelmatig verschijnende nieuwsbrief en de welkomstbrief voor nieuwe bewoners.

Onze wijk is een rustige wijk die bestaat uit 256 woningen, met goede contacten tussen de bewoners. Natuurlijk zijn er ook 'problemen', zoals de parkeerdruk en de overlast die een aantal bewoners in het verleden ervoeren van de fors groeiende bomen.

Vanaf de oprichting van de vereniging zijn de leden een aantal malen per jaar geïnformeerd. In de beginfase gebeurde dat door middel van wat in alle stukken consequent het 'rondschrijven' werd genoemd. Vanaf 1992 werd de 'nieuwsbrief' uitgebracht. Die nieuwsbrief is altijd een belangrijk middel geweest om de communicatie tussen de bewoners te bevorderen.

Al vanaf het begin brengt de vereniging die nieuwsbrief enkele malen per jaar uit. In de afgelopen 40 jaren is hierin heel wat informatie gedeeld. Niet alleen werd informatie verschaft over alles wat er binnen de vereniging speelde (zoals activiteiten en acties rond gezamenlijke aankoop), maar ook over van alles wat daarbuiten speelde en wat voor de wijk van belang was, zoals informatie van de overheid. De nieuwsbrief besteedde daarnaast in 2008 bijvoorbeeld ook aandacht aan de verschillende 'wijkschrijvers': Nescio, Penning, Roelants, van Oudshoorn, Staring, Willem Paap, du Perron en van Schendel.

De vereniging is altijd met zijn tijd meegegaan. In 2002 werd gestart met de website. Sinds 2011 kunnen de leden de nieuwsbrief ook digitaal ontvangen. Vanaf 2014 heeft de vereniging een WhatsApp-groep en een eigen Facebook-pagina.

ALLEEN VOOR LEDEN ALLEEN VOOR LEDEN ALLEEN VOOR LEDEN ALLEEN VOOR LEDEN ALLEEN VOOR LEDEN ALLEEN VOOR LEDEN

Beste medebewoners,

Wij staan alweer aan het begin van een nieuw jaar, het bestuur en de werkgroep van de vereniging wensen U van harte het beste toe !.

Bijgaand vindt U het verslag van de op 17 november j.l. gehouden bijzondere algemene ledenvergadering, in deze vergadering stond het onlangs gehouden bewoners-onderzoek min of meer centraal.

Het resultaat van dit onderzoek is een goed uitgangspunt voor onze activiteiten van het nieuwe jaar, in het bijzonder in verband met de door de gemeente uit te voeren herbestrating (planning midden '79) en de daaraan verbonden f 300,- procedure. Hierover bent U inmiddels door zowel de gemeente als door ons uitgebreid geïnformeerd.

Er zijn vier werkgroepen samengesteld, welke elk een van de volgende zaken zullen uitwerken en vóór 31 januari aan de gemeente zullen voorleggen:

- Rijdend verkeer
- Stilstaand verkeer (parkeren etc.)
- Speelvoorzieningen (verbetering/beveiliging)
- Verfraaiingen

De werkgroepen bestaan uit de reeds bestaande werkgroepleden, uitgebreid met een flink aantal welke zich na de informatie-avond bij de gemeente bij ons hebben aangemeld.

De resultaten van hun werk zullen op de komende nieuwjaarsborrel ter inzage liggen. VOORLOPIGE DATUM 26 JANUARI. 20.00UUR in de Olijftak. Tevens zullen voorgestelde wijzigingen en uitbreidingen van de bestrating op een recente bestratings-tekening zijn ingetekend en ook ter inzage zijn.

Het is onze bedoeling U nog voor de nieuwjaarsborrel over het verloop van de werkzaamheden van de werkgroepen te informeren en waar nodig om Uw mening te vragen.

Wij vragen op deze avond Uw aandacht voor een eerste presentatie van ons cabaretgroepje.

Wie het zijn en wat zij gaan doen is zelfs voor het bestuur nog een verrassing! .

Verder nog enige mededelingen: De dakpannenbestelling is aan de firma Goedhart Gnephoek 18 Alphen a/d Rijn tel. 01720-74341 doorgegeven. U kunt de door U bestelde pannen in de loop van januari afhalen na vooraf telefonisch contact i.v.m. de voorraad.

Merk pannen: Teeuwen sneldek glad-bruin, modellen: Kantpan L/R, halve pan, nokvorst, beginvorst, eindvorst (L/R) en normale pan.

OPGELET: Het is wel de bedoeling dat U Uw bestelling afhaalt !.

Met vriendelijke groeten, Uw bestuur.

alleen voor leden...

Deze nieuwsbrief is het resultaat van een stukje nieuw beleid van het bestuur. Om het lidmaatschap aantrekkelijker te maken, ook voor mensen zonder kleinere kinderen, hebben wij ons drie actiepunten opgelegd:

- we willen meer werken aan de belangenbehartiging, naast de festiviteiten.
- we willen de festiviteiten ook (of meer) richten op volwassenen.

Tegelijkertijd willen we nadrukkelijker dan voorheen een vereniging zijn voor onze eigen leden, waardoor het minder aantrekkelijk wordt om geen lid te zijn. Vandaar deze nieuwsbrief *alleen voor leden*. Het moet een spreekbuis worden, niet alleen voor het bestuur, maar vooral ook voor de leden, en natuurlijk is ook de werkgroep Festiviteiten welkom binnen onze kolommen.

verder!

Wij horen graag met een oproep: laat uw stem horen! Schrijf ons uw mening, uw wensen en

ideën. Het voorlopig-redaktie-adres staat boven dit artikel.

We geven in dit eerste nummer een paar voorbeelden van wat in deze nieuwsbrief zou kunnen staan, maar schroomt u vooral niet uw eigen ideeën in te brengen. De redaktie is nu nog in handen van het bestuur, een slechte zaak! Het bestuur moet zich met andere dingen bezig houden; een onafhankelijke en kritische redaktie is veel beter. Bovendien: vele handen maken licht werk! Daarom zijn we nu al op zoek naar een paar mensen die er aandacht in hebben zo'n vier tot zes maal per jaar een nieuwsbrief uit te brengen. Wie zich geroepen voelt, melde zich aan.

Eén opmerking tot slot: dit eerste nummer is ter informatie ook verspreid onder niet-leden in onze wijk. Kunnen ze zich nog eens terdege beraden over hun (niet-) lidmaatschap. Eén uitzondering dus, maar in het vervolg: *alleen voor leden!!!*

bowling jong & oud

Herinnert u zich nog de interkenijlt voor de bowling voor volwassenen? Die lag in de kraam van Lins en op de rommelmarkt van Koninginnedag. Het resultaat van deze bliksem-enquête is dat de bowlingmiddag voor de jeugd (3 oktober) een vervolg krijgt in de avonden. We hebben maar vast zes banen gereserveerd van 21.00 tot 22.00 uur. Vooraf heffen we een feestelijk glas op het welslagen van deze nieuwe activiteit. Doe mee! Organiseer vast een straatteam. En onthoud: *alleen voor leden!* Let op het rondschriften van u half september in de bus krijgt!

onderhoud

De zijdeuren van de garages zijn bij een aantal huizen in slechte staat, evenals de drempels. We willen graag weten of er behoefte bestaat aan een kollektieve actie ter vervanging en/of reparatie van deuren, drempels en kozijnen. Als u mee wilt doen, meld dat dan even bij Erik Colombijn, telefoon: 51 73 06

VERF --- VERF --- VERF --- VERF --- VERF --- VERF --- VERF --- VERF --- VERF ---

De kollektieve kriebels zijn weer uitgebroken: het is weer tijd om te schilderen! Aan de achterkant van dit bericht vindt u dan ook de jaarlijkse bestelboom voor Wijzonol beitsen.

We herinneren u nog even aan de spelregels:

- betaling bij aflevering met girobetaalkaarten of kontant.
- bestelling verplicht tot afname.
- wanneer u een afwijkende kleur wilt hebben dan kunt u die uitzoeken op de kleurenstaf bij Mies Groenewegen, Nesciohove 83, tel. 51 45 73.
- Lever de bestelbon bij Mies in, uiterlijk op 25 juni 1992

Zodra de verf binnen is, ontvangt u daarvan bericht en kunt u deze (graag zo snel mogelijk) bij Mies ophalen.

nieuwsbrief

opsporing verzocht

Het bestuur is al een tijdje op zoek naar het origineel (de calque) van de bouwtekening van de bijpassende dakkapel bij onze huizen. Bewoners die nu komen vragen om een afdruk, krijgen een kopie mee van een van de bestuursleden.

A.L.V. nieuwe stijl

De algemene ledenvergadering wordt anders! Ten eerste houden we hem dit jaar niet in het voorjaar, maar in de herfst. Zo kort na de ALV '91 zouden we waarschijnlijk op een tragische lage opkomst moeten rekenen. Daarom is op donderdag 24 september Mies Groenewegen onze gastvrouw. Alleen als de opkomst uit de hand ligt te lopen, wij zijn daar niet zo bang voor: wijken we uit naar de aula van de Annie M. G. Schmedtschool. De precieze gegevens en de agenda krijgt u nog van ons.

agenda

zat. 20 juni: sportdag/barbecue
zo. 6 sept. fietsocht
do. 24 sept. ALV '92
zat. 3 okt. bowling jong&oud
zat. 21 nov. St. Nicolaas
zat. 12 dec. kerstbomen

roeiwedstrijd 24 mei

Met een klein, maar sterk deelnemersveld hebben we dit jaar een roeiwedstrijd gehouden op het water tussen de Starlinghove en de Penninghove. Acht heldhaftige roeiers poogden zo snel mogelijk de uitgenodigde baan af te varen. Soms ging dat niet helemaal goed en werkten een roeier zich bijna in de (meerkoten-)jessen. Ook de tijdwaarneming werkte niet helemaal vlekkeloos, maar wel is onomstootlijk vast komen te staan dat Koen Link niet alleen aan, maar ook op het water 'n mannetje staat. Een echte waterkampioen! Ontbreekt de snelste in 3:02 minuten. Mede dankzij het goede weer een geslaagd evenement, al hopen we voor volgend jaar op wat meer concurrentie voor Koen!

mestquotering

Een berichtje aan honde-eigenaren: het valt in onze wijk wel mee met de hondepoep, maar misschien kan het op sommige plaatsen toch nog wel wat beter. Vooral het schoorsteen, de randbak aan de Roelantshove en het sportveld achter de gymzaal zijn speelplaatsen en geen gientraks. Doet u de gebruikers en omwonenden een plezier: ruim de mest van uw hond op. Mocht u daar niet voor voelen; geen probleem! U kunt hem toch gewoon in uw tuin uitlaten?

Gaswacht

We hebben een aanbieding ontvangen voor een kollektief contract voor onderhoud van gasapparatuur van 'De Gaswacht' uit Liden. Op het eerste gezicht interessant. Het tarief ligt ver beneden dat van de huidige leveranciers, Delgas en De Gooyer. Op de ALV komen we erop terug!

Drope

Goud thuis gezocht voor pikzwart hantjes van 5 weken oud. tel. 51 54 66

VERF --- VERF --- VERF --- VERF --- VERF --- VERF --- VERF --- VERF --- VERF ---

Bestelbon Wijzonol artikelen

Naam: _____

Adres: _____

Telefoon: _____

bestel de hiernaast aangegeven Wijzonol artikelen.

Inleveren uiterlijk 25 juni, Nesciohove 83.

... x 750cc wijzonol dekkend P9325 (donkergroen) à fl. 20,- per bik = fl. _____
... x 750cc wijzonol dekkend P9380 (donkerbruin) à fl. 20,- per bik = fl. _____
... x 750 cc wijzonoldekkend, kleur _____ à fl. 20,- per bik = fl. _____
... x 750 cc wijzonoldekkend, kleur _____ à fl. 20,- per bik = fl. _____

Voor de deuropsten binnen:

... x 750cc wijzonol transparant 3100 à fl. 18,50 per bik = fl. _____
... x 750cc wijzonol transparant satin 3105 à fl. 18,50 per bik = fl. _____

totaal: _____

De eerste nieuwsbrief
uit 1992

Nieuwsbrief

Naam vereniging

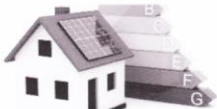
Dit is de eerste Nieuwsbrief van **Bewonersvereniging Albertshoven**. Natuurlijk zijn ook de namen van de internetsite (www.albertshoven.nl) en van het e-mailadres (info@albertshoven.nl) gewijzigd. Voorlopig blijven ook de oude naam van de site en het oude e-mailadres nog bestaan en wordt u doorgeïnk. Ook het karakteristieke silhouet van onze wijk in het logo is uiteraard niet gewijzigd.

Wij willen de nieuwe naam niet ongemerkt voorbij laten gaan. Wij denken in dit verband aan een boekje "40 jaar Albertshoven" en een feestelijke presentatie daarvan. Elders in deze Nieuwsbrief leest u meer hierover.

Energiebesparing en verduurzaming wijk

Tijdens de ledenvergadering is afgesproken om in onze wijk meer te gaan doen met het thema energiebesparing/verduurzaming, bijvoorbeeld met het oog op gezamenlijk inkoop van zonnepanelen, spouwmuurisolatie of vloerisolatie. In het verleden hebben wij al diverse acties gehad, zoals vloerisolatie en kunststof kozijnen/dubbel glas. Ook op onze internetsite www.albertshoven.nl (onder woningonderhoud) staat allerlei informatie over bijvoorbeeld vloerisolatie.

Het onderwerp energiebesparing/verduurzaming speelt de laatste tijd steeds nadrukkelijker een rol. Zo laten steeds meer bewoners individueel zonnepanelen plaatsen en ook de actualiteit rond het energiebelastingen is een voorbeeld daarvan.

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer V4046

Afgesproken is om een werkgroep in te stellen om met een aantal bewoners wat verder door te praten over mogelijkheden tot energiebesparing/verduurzaming. In ieder geval zullen André de Groot, die het voorstel inbracht, en Jaap Hoefsloot, die het idee meteen ondersteunde, er deel van uitmaken. Daarom de oproep:

Wie wil meedenken over mogelijkheden tot verduurzaming van onze woningen?

Neem contact op met een van bestuursleden of mail ons (zie het colofon).

Boekje

"40 jaar Albertshoven"

Onze wijk en onze vereniging bestaat volgend jaar 40 jaar. Wij overwegen om dit 40-jarig bestaan te combineren met de nieuwe naam door een boekje "40 jaar Albertshoven" uit te brengen.

Wij denken aan een boekje waarin naast tekst natuurlijk ook foto's staan. Bijvoorbeeld foto's uit de beginperiode, foto's van bijzondere gebeurtenissen zoals de bomenkap, foto's van activiteiten in de afgelopen jaren etc. Verder kan worden teruggekeken op opmerkelijke gebeurtenissen in de afgelopen 40 jaar, er kunnen aardige stukjes in uit het archief, uit nieuwsbrieven, mischien een interview met een paar oorspronkelijke bewoners of met kind die bij ons wonen etc. etc.

Wellicht zou de wethder en/of iemand van huidige architectenbureau dat opgericht door berts, een voorwoord kunnen schrijven. Een apart hoofdstuk kan dat opgericht door berts, een voorwoord kunnen schrijven. Een apart hoofdstuk kan dat opgericht door berts, een voorwoord kunnen schrijven.

Een apart hoofdstuk kan dat opgericht door berts, een voorwoord kunnen schrijven. Een apart hoofdstuk kan dat opgericht door berts, een voorwoord kunnen schrijven.

aangeven. Dat zou het boekje natuurlijk nog persoonlijker en aardiger maken.

Het boekje is te zien als een "eerbetoon", zowel aan Alberts, als aan de gemeente, als aan de wijk en zijn bewoners. Onze wijk is niet alleen speciaal wat betreft zijn architectuur. Het is ook bijzonder dat onze bewonersvereniging al zo lang bestaat. Zeker in deze tijd van individualisering is het fijn dat de sociale cohesie in de wijk al die tijd zo groot geweest is.

In het laatste jaar zouden we het boekje kunnen presenteren met een borrel of een feest (waarbij we het eerste exemplaar zouden kunnen aanbieden de wethouder en/of iemand van het huidige architectenbureau. Natuurlijk is het de bedoeling dat ieder lid een exemplaar van het boekje krijgt. Mogelijk kunnen wij een financiële bijdrage van de gemeente krijgen.

Het is best veel werk om zo'n boekje te maken, maar wij willen toch een poging wagen. Als er bewoners zijn die belangstelling zouden kunnen helpen, dan zou dat natuurlijk prachtig zijn. Vooral een journalist en/of iemand die affiniteit heeft met vormgeving, zou erg behulpzaam kunnen zijn.

Is er een vormgever of journalist die wil meehelpen bij het maken van het boekje?

Wilt u meehelpen? Neem dan a.u.b. contact op met een van bestuursleden.

Hulp bij zenders Ziggo

Ziggo gaat de zenderdienst voor digitale televisie wijzigen. Dat betekent dat alle ontvangers dan op zwart gaan.

Om weer ontvangst mogelijk te maken moeten de frequentie en het netwerk-ID worden ingesteld en daarna alle kanalen worden ingevoerd. Een van de bewoners heeft aangeboden om bewoners die moeite hebben hun ontvangers opnieuw in te stellen, daarbij te helpen.

Mocht u hulp nodig hebben, bel of mail ons dan even.

Betaling contributie

De meeste bewoners hebben de contributie voor 2015 inmiddels betaald. Dat geldt echter nog niet voor iedereen. Wij verzoeken degenen die dat nog niet hebben gedaan, daarom om alomst 4.12., over te maken op rekening NL36INGB0003757269. Let op: graag overmaken op Vereniging de Levens want de naam van de ING-rekening is nog niet gewijzigd.

Algemene vergadering

Op donderdag 5 februari 2015 vond de jaarlijkse algemene ledenvergadering plaats. Er waren 13 bewoners aanwezig en er werd over allerlei onderwerpen gesproken. De voorzitter begon met een korte terugblik.

Wat gebeurde er in 2014: drakenboorturen, workshop bloemridders, bezoek Westland Museum, kerstborrel, Paasfeest, Sint Maarten, Sintelandsfeest, de penissuade's hielden de wijk schoon, Tool-o-theek, onderzoek naar 'asbestverdacht' versterkbanken en vloerplaten (gelukkig bleef alles), start WhatsApp-groep en Facebook-pagina. Nieuwsbrieven met informatie over Ton Alberts, energiebesparing, integraal kinderteam etc., de internetste en voor de keer het afsluitende met Koningsdag!

Nadat de financiën waren besproken, werd natuurlijk gesproken over de nieuwe naam. Er zijn veel reacties op het voorstel gekomen. Gelukkig waren alle (!) reacties positief. Dat geldt zowel voor de e-mails en de mondelinge reacties die wij ontvingen, als voor de inbrengen tijdens de algemene ledenvergadering.

Ook het huishoudelijk reglement werd door de ledenvergadering gewijzigd. Dat was nodig i.v.m. de nieuwe naam, maar ook omdat het erg verouderd was.

Een ander onderwerp was het thema verduurzaming. Wij willen gaan bezien of daartoe mogelijkheden zijn in onze wijk. Denk bijvoorbeeld aan het collectief inkoop van zonnepanelen e.d. Elders in deze Nieuwsbrief leest u meer hierover.

Colofon
www.albertshoven.nl
 voorzitter: Wim Tibbels, van Schendelhove 9, 3513BA4
 penningmeester: Miss Grootenewegen, Nieuwshove 83, 3514D73
 bestuursleden:
 René Jacobs (Frieda-Rheide), Nieuwshove 85, 06-2932980
 Ton van der Lee, Nieuwshove 35, 3510E5
 Erik van Velden, Willem-Paul 9, 3514D73
 redactiesecretaris: van Schendelhove 9, info@albertshoven.nl

De nieuwsbrief
van maart 2015

In 2002 werd gestart met de website. De site staat vol nuttige informatie voor de bewoners, bijvoorbeeld rond woningonderhoud (over de dakpannen, het openhaard-kanaal, de branddeuren, de steentjes uit de plafonds, de vergunningverlening voor uitbouwen, de bouwtekeningen), informatie over actuele ontwikkelingen, interessante Zoetermeerse internetpagina's etc.

Bewonersvereniging

Albertshoven

Home

De vereniging

De wijk

Actueel

Woningonderhoud

Nieuwsbrieven

Activiteiten

Foto's

Links

Contact

Recente wijzigingen:

- foto's waterleidingbreuk in de Penninghove geplaatst bij [Actueel](#)
- foto's kerstborrel geplaatst bij [Foto's van activiteiten](#)

Laatste update:
2 april 2016

Let op:

- ga naar: [Woningonderhoud/Duurzaamheid](#) voor informatie over duurzaamheid, zonnepanelen etc.
- leden meld je via info@albertshoven.nl aan op **Facebook** van de vereniging

Welkom
bij Bewonersvereniging Albertshoven
(Nesciohove en omgeving)

De website van de vereniging

Ook de kerstverlichting, waarvan de bewoners al vele jaren in de kersttijd kunnen genieten, draagt bij aan de samenhang in de wijk.

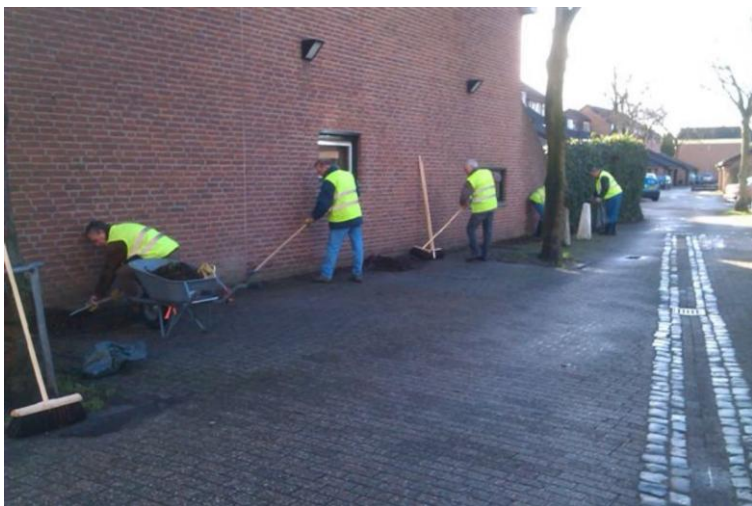
De kerstster die tot 2004 in de wijk hing,
gemaakt door Kees Groenewegen

De nieuwe kerstverlichting, in 2004 aangezet
door wethouder Gemma Smid

2. Pensionado's

Sinds begin 2013 kent de wijk zijn 'pensionado's': actieve leden die allerlei werkzaamheden in de wijk verrichten om de wijk mooi te houden. Deze pensionado's - een geuzennaam want ook niet-gepensioneerden doen mee- snoeien het openbaar groen, verwijderen zwerfafval, verzorgen de beplanting, zorgen dat de paden vrij blijven etc. Natuurlijk wordt er niet alleen gewerkt maar ook koffie of een biertje gedronken. Elke eerste donderdag van de maand kunt u ze bezig zien in de wijk.

Toen de pensionado's er nog niet waren, is een paar keer een wijkopruimdag georganiseerd, zoals in 2007 met de actie 'Haal die rommel buyten-wegh!'. Wethouder Edo Haan onthulde bij die gelegenheid ook het kunstwerk dat hangt tegen de woning aan de van Schendelhove 16. Alle bewoners van Buytenwegh de Leyens hadden namelijk een steentje gekregen om een mozaïekkunstwerk te maken voor de actie 'Draag uw steentje bij aan de wijk' om de leefomgeving in de wijken te verbeteren. Ook in onze wijk werd een kunstwerk geplaatst.

3. Naam

Tot februari 2015 was de naam van de bewonersvereniging: 'Vereniging van Belanghebbenden de Leyens'. Over die naam bestond nogal eens verwarring. Onze vereniging heette de Leyens maar de woningen liggen in de wijk Buytenwegh. Bewoners van andere wijken benaderden ons regelmatig omdat men dacht dat wij de bewonersvereniging van De Leyens waren. In contacten met de gemeente was sprake van spraakverwarring, en die verwarring werd nog groter omdat er in 2014 een nieuwe buurtvereniging kwam met als naam 'Buytenwegh De Leyens' (de opvolger van de Hoveniers). In februari 2015 besloot de algemene vergadering van onze vereniging daarom de naam te wijzigen in Bewonersvereniging Albertshoven. Die naam verwijst naar Alberts, de bekende architect van de karakteristieke woningen, en geeft aan dat het een bewonersvereniging in de hovenbuurt is.

De achtergrond van de naam Vereniging van Belanghebbenden de Leyens is eigenlijk best bijzonder.

De naam van het bouwplan van onze wijk was: plan 'Buytenwegh de Leyens'. Al snel na de oplevering besloten enkele bewoners tot het oprichten van een vereniging om gezamenlijk de belangen van de kopers van de nieuwe woningen te behartigen. Omdat de woningen in de rodes (rond de Muzieklaan) inmiddels waren gebouwd en die woningen in Buytenwegh lagen, was men in de veronderstelling dat de wijk met de woningen van het plan Alberts, dus wel De Leyens zou worden. Nadat de Vereniging van Belanghebbenden de Leyens was opgericht, werd duidelijk dat men zich had vergist en dat het deel aan de andere kant van de Zwaardslotseweg De Leyens zou gaan heten.

Het is allemaal lang geleden en er zijn bewoners die andere herinneringen hebben. Volgens hen zou bewust gekozen zijn voor de naam De Leyens omdat de naam Buytenwegh al in gebruik was bij een andere -niet meer bestaande- vereniging.

Overwogen is de naam van de vereniging te wijzigen, maar uiteindelijk besloot men toch om de naam te behouden. Inmiddels was ook buurtvereniging De Hoveniers opgericht, zodat ook die naam niet meer mogelijk was.

Overigens duurde het lang eer de wijken Buytenwegh en De Leyens als afzonderlijke wijken werden beschouwd. Oorspronkelijk was alleen sprake van 'Buytenwegh de Leyens'. Wellicht heeft het sluiten van de lus in september 1979 in het spoortracé door Zoetermeer, de Zoetermeer Stadslijn (nu de RandstadRail), aan de splitsing bijgedragen. Het was de Nederlandse Spoorwegen (NS) die de spoorstations in dat stuk de namen Station Buytenwegh en Station De Leyens gaf. Sindsdien worden beide wijken als aparte wijken gezien.

Zoals gezegd veranderde in 2015 de naam van de vereniging in: Bewonersvereniging Albertshoven. De bewoners reageerden zonder uitzondering positief op het voorstel tot naamswijziging. Vooral het eerbetoon aan architect Alberts, die onze woningen zo bijzonder maakt, sprak veel bewoners aan.

4. SRV-wagen

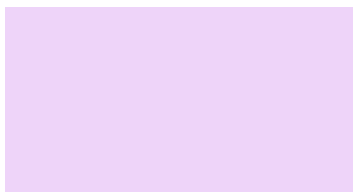
De kaasboer, de aardappelboer, de stomerij, de bakker, de eierenhandel en natuurlijk de marktwinkel die eigenlijk alles verkocht... De service van ondernemers om producten aan huis te verkopen, was in de vorige eeuw gebruikelijk. Dat is allemaal verleden tijd maar veel bewoners zullen er nog met weemoed aan terugdenken.

In de eerste jaren na de bouw reed ook in onze wijk een supermarkt op wielen rond, beter bekend als de 'SRV-wagen'. De naam SRV stond voor 'Samen Rationeel Verkopen', de meest voorkomende rijdende winkel destijds. Deze wagens reden in veel steden en dorpen rond omdat supermarkten nog schaars waren.

De SRV-man van onze wijk was Joop van Schie. Veel bewoners hadden een groot vertrouwen in hem. Hij had van enkele woningen zelfs sleutels, zodat hij de boodschappen binnen kon zetten. In 1999 stopte hij met zijn werkzaamheden.

Mark Jacobs, voorzitter van de vereniging, bedankt Joop van Schie bij diens afscheid

5. Bestuur

In een boek waarin wordt teruggekeken op 40 jaar Albertshoven, mag een overzicht van de bestuursleden van de bewonersvereniging natuurlijk niet ontbreken. Het handelsregister van de Kamer van Koophandel bevat de namen van de bestuursleden. Het is niet uit te sluiten dat de periode waarin een bestuurslid daadwerkelijk bestuurslid was, in werkelijkheid langer of korter was. Ook is niet uitgesloten dat er nog meer bestuursleden zijn geweest, die niet als zodanig bij de Kamer van Koophandel zijn ingeschreven.

Het eerste bestuur bestond uit:

- Andries van der Veen, voorzitter
- Antonia Vogt, penningmeester
- Herman Roozenbeek, eerste secretaris
- Philip Verhoef, tweede secretaris

Volgens de gegevens van de Kamer van de Koophandel (medio 2015) zijn de volgende personen bestuurslid geweest (de volgorde is die van de inschrijving bij de Kamer van de Koophandel):

VAN DER VEEN, ANDRIES

Infunctietreding 05-08-1976

Uit functie 17-11-1978

ROOZENBEEK, HERMAN

Infunctietreding 05-08-1976

Uit functie 17-11-1978

VOGT, ANTONIA MARIA FRANCISCA HELENA

Infunctietreding 05-08-1976

Uit functie 00-11-1977

VERHOEF, PHILIPPUS JOHAN ADOLF

Infunctietreding 05-08-1976

Uit functie 00-11-1977

TAVERNE, WILLEM

Infunctietreding 17-11-1978

Uit functie 31-10-1980

RINGOIR, MARIA CATHARINA

Infunctietreding 17-11-1978

Uit functie 10-11-1982

HOEFNAGEL, FRANCISCUS
Infunctietreding 00-11-1977
Uit functie 20-12-1979

BROUWER, ALBERT
Infunctietreding 17-11-1978
Uit functie 20-12-1979

FRATERMAN-HOUTEN VAN, FEMKE ANNIGJE
Infunctietreding 20-12-1979
Uit functie 30-10-1981

IMMERZEEL, JOHANNES ALBERTUS HENDRIKUS
Infunctietreding 20-12-1979
Uit functie 13-11-1984

DOORNWEERD, ARMAND LEONARD
Infunctietreding 31-10-1980
Uit functie 10-11-1983

KETTENIS, JANNIE
Infunctietreding 17-11-1978
Uit functie 30-10-1981

KOORNNEEF, GERRIT
Infunctietreding 10-11-1983
Uit functie 06-11-1985

BUUREN VAN GEHUWD MET ZOONS, MARGARETHA M.
Infunctietreding 30-10-1981
Uit functie 03-06-1986

HEIJER DEN GEH.M. ROS, ELISABETH ANN
Infunctietreding 10-11-1982
Uit functie 13-11-1984

COLOMBIJN GEH M TIGGELER, ELISABETH
Infunctietreding 10-11-1983
Uit functie 06-11-1985

STORM, DIRK
Infunctietreding 06-11-1985
Uit functie 10-01-1992

HARTING, DIRK JAN
Infunctietreding 13-11-1984
Uit functie 01-10-1986

BELLING, ALEXANDER FERDINAND
Infunctietreding 06-11-1985
Uit functie 20-05-1988

SCHOONHOVEN VAN, JOHANNES HENDRIKUS

Infunctietreding 06-11-1985

Uit functie 19-05-1987

GESSEL VAN, GERRIT

Infunctietreding 20-05-1988

Uit functie 10-01-1992

JACOBS, MARCO

Infunctietreding 10-01-1992

Uit functie 07-02-2002

COLOMBIJN, ERIK JAN WILLEM

Infunctietreding 01-09-1990

Uit functie 07-02-2002

VAN DOORN, JOHANNES

Infunctietreding 01-01-2001

Uit functie 01-05-2013

COLOMBIJN-VAN KLAVEREN, JOHANNA MARIA

Infunctietreding 07-02-2002

Uit functie 27-01-2011

BRAAM, MARIA ANNA

Infunctietreding 07-02-2002

Uit functie 21-02-2007

VAN GENT, ELISABETH ALEXANDRA

Infunctietreding 21-02-2007

Uit functie 14-04-2010

WUBBEN, MARIA ELISABETH

Infunctietreding 03-06-1986

TIJBOSCH, GULIELMUS ADRIANUS JOSEPH

Infunctietreding 01-01-2001

VAN VELZEN, ERIK MAARTEN

Infunctietreding 27-01-2011

JACOBS, RENÉ PETRUS WILHELMUS MARIA

Infunctietreding 27-01-2011

VAN DER LEE, ANTONIUS JACOBUS

Infunctietreding 06-02-2014

De laatste jaren bestond het bestuur uit:

- Wim Tijbosch, voorzitter (van 2001 tot heden)
- Mies Groenewegen-Wubben, penningmeester (van 1986 tot heden)
- René Jacobs, bestuurslid (van 2011 tot 2015)
- Erik van Velzen, bestuurslid (van 2011 tot heden)
- Ton van der Lee, bestuurslid (van 2014 tot heden)

Het huidige bestuur bestaat uit:

- Wim Tijbosch, voorzitter (van 2001 tot heden)
- Mies Groenewegen-Wubben, penningmeester (van 1986 tot heden)
- Erik van Velzen, bestuurslid (van 2011 tot heden)
- Ton van der Lee, bestuurslid (van 2014 tot heden)
- Marjon Kleefstra, bestuurslid (van 2015 tot heden)

De wijk

1982	DATUM	OMSCHRIJVING	Nas.	Cms.		Cmbr.	Bov. Ontv.	h
	jan 1	Jeligi		113	3500	21		
	21	G. F. Looms	1	25:		25:	✓	
	22	G. J. de Groot	2	25:		25:	✓	
		P. M. J. Marrewijk	3	25:		25:	✓	
		H. B. de Vries	4	25:		25:	✓	
	23	A. Peyer	5	25:		25:	✓	
	26	H. C. P. Oostink man		140:				Clak beheld 140:
	27	G. J. van Raanen	6	25:		25:	✓	
		G. J. van Raanen	7	25:		25:	✓	
		G. J. van Raanen	8	25:		25:	✓	
		G. J. van Raanen	9	25:		25:	✓	
	28	M. J. van Raanen	10	25:		25:	✓	
		G. J. van Raanen	11	25:		25:	✓	
		P. J. Oostink man	12	25:		25:	✓	
	29	H. C. P. Oostink man	14	25:		25:	✓	
		Haring kas		500:				
		Bronzo		555:				
		Comptable Lommen		583p				
	29	J. J. de Looze	15	25:		25:	✓	
		Mayer	16	25:		25:	✓	
		E. H. de Vries	17	25:		25:	✓	
		F. van Dijk	18	25:		25:	✓	
		F. J. de Vries	19	25:		25:	✓	
		G. J. de Vries	20	25:		25:	✓	
		H. J. de Vries	21	25:		25:	✓	
		G. J. de Vries	22	25:		25:	✓	
		G. J. de Vries	23	25:		25:	✓	

datum	omschrijving	Kas	Circo	Dec.	Exone. Manden.
Jan 5	E. Hageljeerd	1	67		Kant 81 67
	Gem. Loetermeer	2	240		id 745
7	Orgen Lampen	3	799		id 799
	W. de Boet	4	19250		id 19250
	W. de Vre	5	7930	7930	
14	Opname		500		
18	W. Bontenberg	6	3250		Kant 3250
22	Makro	7	25852		Miny. 25852
25	Han. weegman. rep. de H. f. m.	8	75	75	
27	M. Q. Ovinga	9	560	4970	650
	Veel school. G. m. f. m.	10	30119		
2	H. m. weegman	11	20		Kant 81 20
22	W. de Vre	12	676		miny. 676
	W. de Vre	13	180		180
	W. de Vre	14	7645		7645
27	W. de Vre	15	2255	2255	

Uit het grootboek van 1982

Om een indruk van de bestuursactiviteiten te geven, volgen hierna een paar - willekeurig gekozen- stukken uit de afgelopen jaren: de notulen van de algemene ledenvergadering van 1983, een verslag van een bestuursvergadering uit 1984 en de balans van 1989.

Vereniging van belanghebbenden de leyens

secretariaat Staringhove 4

gino 3757249

zoetermeer, 22-11-'83

Notulen van de algemene ledenvergadering van de Vereniging van Belanghebbenden "De Leyens" die op 10 november 1983 in het wijkcentrum Baytenvegh is gehouden.

1. Opening

De voorzitter heet de 20 aanwezige leden van harte welkom.

2. Mededelingen

- Werkgroep Festiviteiten

De voorzitter vestigt de aandacht op de werkgroep festiviteiten waarvan het aantal leden te klein wordt om de werkgroep goed en prettig te laten functioneren. Hij roept de leden op zich op te geven voor deze werkgroep.

- Werkgroep wonen

Omdat het oppakken en uitwerken van technische ideeën, zoals serres, schuren en balkons vroeger wat moeilijk en langzaam verliepen, heeft het bestuur besloten een werkgroep hiervoor in het leven te roepen. Op de oproep voor gegadigden voor deze werkgroep in het rondschrijven van 17 oktober 1983, hebben drie mensen gereageerd en wel de heren Groot, Van der Valk en Volders. Deze heren worden met applaus benoemd tot leden van de werkgroep Wonen.

3. Notulen van de Algemene Ledenvergadering van 4 juni 1983

Opgemerkt wordt dat het bedrag dat bij punt 6 Serres genoemd staat f. 21.00,- eksklusief B.T.W. is. Over de rest van de notulen zijn geen opmerkingen en de notulen worden vervolgens goedgekeurd.

4. Begroting 1984

De begroting voor 1984 wordt ongewijzigd goedgekeurd.

5. Trekking van de namen van kinderen die Zwarte Piet mogen spelen

De kinderen die als Zwarte Piet, Sint Nicolaas mogen helpen op 26 november zijn: Esther Nieuwenhuizen, Erik van Leeuwen, Petra de Winter, Jody van den Boogaart en Robin de Jong.

6. Aftreden voorzitter, penningmeester en tweede sekretaris

De voorzitter, Armand Doornweerd, de penningmeester Mevrouw Zoons en de tweede sekretaris Gerrit Koornneef treden af. Een hartelijk applaus stijgt voor hen op.

7. Verkiezing voorzitter, penningmeester en tweede sekretaris

Voor het voorzitterschap heeft slechts één kandidaat zich verkiesbaar gesteld, en wel Gerrit Koornneef. Hij wordt als voorzitter gekozen. Mevrouw Zoons heeft zich herkiesbaar gesteld en zij wordt herkozen als penningmeester. Een gegadigde voor de functie van tweede sekretaris is nog niet gevonden.

8. Rondvraag

Een lid vertelt dat hij op Nederland 1 en 2 rond half 8 à 8 uur laat heeft van storting op de T.V. Deze storting zou veroorzaakt worden door een piraat. Het lid roept de andere leden van de vereniging op om de storingsdienst te bellen als zij last hebben van storting.

Een ander lid vraagt het bestuur aan de leden door de geven of zij aan hun bezoek willen vragen niet hun auto's voor garages van andere wijkbewoners te parkeren, wat toch al verboden is. Het bestuur zal het verzoek doorgeven.

De heer Van der Ark, Van Schendelhove 15, vertelt dat een lateibalk boven de ramen van de tweede verdieping los zit, zoals in de notulen van de vorige ledenvergadering al is vermeld. Het bestuur zal van dit punt alsnog werk maken.

De heer Volders vertelt dat het makkelijk is in te breken door een trap tegen de garagedeur te geven, waardoor de wietjes uit hun geleiders schieten. Dit kan voorkomen worden door stenen schuin omhoog achter de wietjes te plaatsen.

9. Sluiting

Vervolgens sluit de voorzitter de vergadering en wordt het punt balkons buiten de vergadering behandeld voor de geïnteresseerden. Een rondschrijven over dit punt zal volgen.

G.M. Koornneef.

Notulen algemene
ledenvergadering 1983

Besluitenlijst van de bestuursvergadering van 25 april 1984 bij Elly gehouden.

Aanwezig zijn: Gerrit, Mevrouw Zoons, Elly, Jan, Liesbee en Ab (wat later).

1. Vloerisolatie.

Jan heeft bericht van de Groot en Visser gekregen en geeft een samenvatting van de offerte. Dit wordt doorgegeven aan de werkgroep Wonen. Er is ook een spouwmuurisolatie-aanbieding. Deze moet in het volgende rondschrijven worden opgenomen.

2. Garagedeuren.

Mevrouw Zoons is teleurgesteld dat deze aanbieding niet in het rondschrijven was opgenomen. Moet nu in het volgende opgenomen worden. Er duidelijk bij vermelden dat het een éénmalige aanbieding is. Er is geen tekening aanwezig, maar wel een beschrijving. Kosten f 425,- i.p.v. f 795,-. De werkgroep Wonen zal het verder op zich nemen. De strookjes mogen bij Mevrouw Zoons ingeleverd worden.

3. Afrikaantjes.

Worden zondagavond uitgedeeld. "Uitdelers" zijn welkom!

4. Kascommissie.

Fred en Willem hebben de controle uitgevoerd.

5. Balkons.

Men staat te popelen om te beginnen met bouwen. De prijs blijft zoals afgesproken. Elke volgende belangstellende is meegenomen.

6. Reacties op rondschrijven.

Bridgeclub: 6 belangstellenden. De Heer Klein, Nesciohove 4, gaat het organiseren. Verf: Elly heeft de verf besteld.

Dakrandenreparatie: 13 belangstellenden. Nokvorsten: 4 belangstellenden.

In volgend rondschrijven een herinnering plaatsen. De werkgroep Wonen heeft nog niet aan Leune gevraagd, hoeveel het plaatsen van een garagedeur zal gaan kosten.

7. ALV.

Er zijn tot nu toe geen mededelingen te doen.

Elly maakt het jaarvervalag.

Financiële stukken worden op de vergadering neergelegd.

De kascommissie zal het accoord bij Elly indienen.

Na de pauze zal er gelegenheid zijn tot het schriftelijk vragen stellen.

-2-

8. Feestavond.

Er wordt besloten geen entreeprijs te heffen. Over introducties wordt niet gesproken. Er moeten affiches gemaakt worden. Gerrit zal deze artistieke klus op zich nemen. Er moeten pinda's op de tafels gezet worden. Liesbee zal informeren of dit mogelijk is. Een kaartafel zal erg duur worden, beter lijkt het om geen entreeprijs te heffen. Er betaalt een mogelijkheid om bittergarnituur e.d. te bestellen.

9. Werkgroep Festiviteiten.

Hebben geen punten. Zijn druk bezig met het organiseren van Koninginnedag.

10. Werkgroep Wonen.

Zal bij Leune een prijsopgave vragen inzake het plaatsen van de garagedeuren. De dakranden en nokvorsten zullen worden gerepareerd.

11. Rondvraag.

Mevrouw Zoons: Er zijn momenteel 178 leden.

Op de giro staat f 5870,-. We kunnen wat reserveren voor het 10-jarig bestaan van de vereniging.

Gerrit: Kent iemand uit het bestuur van onze naamenoot aan de andere kant van de Zwaardloodsaweg en probeert ze uit te horen. Zij houden niet van die gezellige feestjes.

Elly: Een regisseur wil graag een toneelgroep oprichten. Zowel voor kinderen als volwassenen. Een oproep in het volgende rondschrijven plaatsen.

De volgende vergadering zal worden gehouden op 6 juni bij Mevrouw Zoons.

Ingeschreven bij de kamer van Koophandel te den Haag or

**Verslag
bestuursvergadering 1984**

Vereniging van Belanghebbenden "DE LEYENS" Zoetermeer

Balans per 31 dec. 1989.

Geldmiddelen

=====

Sterrekening	f 5707,41	Kapitaal	f 8286,28
Giro	f 2485,31		
Kas	f 93,56		
	-----		-----
	f 8286,28		f 8286,28
	=====		=====

Voorraad Goederen

Garagewielen f 364,37
=====

Rekening van ontvangsten en uitgaven over 1989.

Contributies	f 4632,50	Nieuwjaarsborrel	f 573,70
Rente Giro	f 276,38	Kerst	f 367,85
Verf	f 1,38	Sint	f 829,36
Garagewielen	f 306,--	Lente	f 384,24
		Pasen	f 38,--
		Bowling	f 190,--
		Fietsdag	f 237,50
		Sportdag/Barbeque	f 789,70
		Vissen	f 46,75
		Ledenvergadering	f 58,70
		Microfoon	f 69,--
		Koninginnedag	f 159,95
		Secretariaat	f 635,45
		Schaatsen	f 265,75
		Saldo	f 570,29
	-----		-----
	f 5216,24		f 5216,24

Vermogensvergelijking.

Kapitaal per 1 januari 1989	f 7715,99
Saldo	f 570,29

Totaal	f 8286,28
	=====

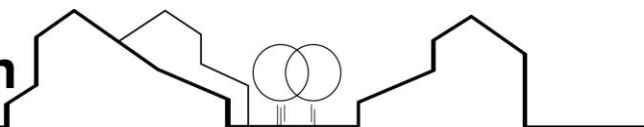
De balans 1989

6. Logo

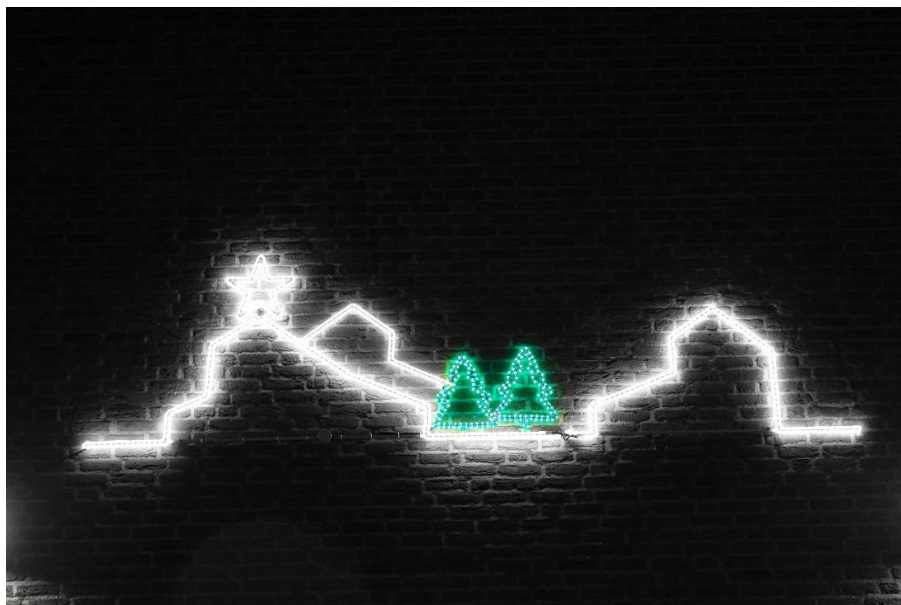
De vereniging is trots op haar logo. De karakteristieke huizen komen daarin zo fraai terug. Kort geleden is nagegaan wie de ontwerper was. Sommigen dachten dat het logo door architect Alberts was ontworpen, anderen dachten dat een van de bewoners het had gemaakt, maar niemand wist het zeker.

Bewonersvereniging

Albertshoven

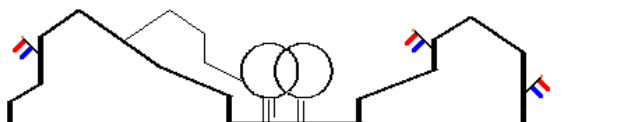
Uiteindelijk bleek een van de bewoners toch te weten wie de ontwerper was. Dat bleek Tilly Wils te zijn. Tilly Wils, inmiddels een bekende Zoetermeerse kunstenaar, woonde destijds in onze wijk. Wij zijn nog steeds erg blij met het logo, dat zo goed aansluit bij de herkenbare vorm van onze woningen.

Bij bijzondere gelegenheden werd het oude logo, toen de vereniging nog Vereniging van Belanghebbenden De Leyens heette, soms iets aangepast:

vereniging van belanghebbenden

de leyens

Het logo met Koninginnedag / Koningsdag

vereniging van belanghebbenden

de leyens

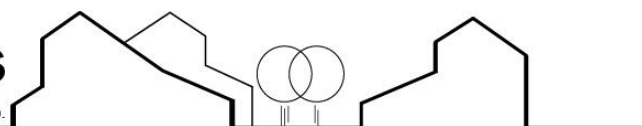
Het logo in de kersttijd

De laatste jaren was het logo aangevuld met vermelding van 'Buurtpanel Nesciohove e.o.' om verwarring rond de naam te voorkomen:

Vereniging van belanghebbenden

De Leyens

Buurtpanel Nesciohove e.o.

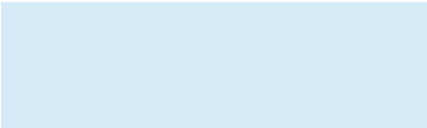

Het logo met 'Buurtpanel Nesciohove e.o.'

7. Eindejaarscadeautjes

Een aantal jaren was het voor de vereniging gebruikelijk om een eindejaarscadeautje aan de leden te geven, zoals een pen met het logo van de vereniging, een kerstboompje met led-lichtjes of een zakje bloembollen.

In 2005 was dat een velletje postzegels dat werd uitgebracht in verband met het 30-jarig bestaan van de vereniging.

8. Betrokkenheid

De vereniging kan terugkijken op 40 mooie verenigingsjaren. Het karakter van de vereniging is in de afgelopen 40 jaar natuurlijk veranderd. Getuige het grote aantal leden dat altijd lid was en nog steeds is, voorziet de vereniging in 2016 nog steeds in een behoefte. Iedereen zal een andere reden hebben om lid te zijn. Voor de een zijn de activiteiten voor kinderen en volwassenen belangrijk, voor de ander zijn het de acties rond woningonderhoud of is het de nieuwsbrief. In ieder geval geeft ieder lid door zijn lidmaatschap uitdrukking aan zijn betrokkenheid bij de wijk.

Verkiezing mooiste
voortuintje 2005

Hoofdstuk 3. Bewoners

1. Herinneringen

De wijk 'Albertshoven' is wat betreft leeftijdsopbouw gevarieerd. De afgelopen jaren zijn er veel jonge gezinnen in de wijk komen wonen, maar er zijn ook nog steeds veel bewoners die vanaf het begin in de wijk wonen. Opvallend is dat ook veel kinderen van de eerste bewoners weer in de wijk zijn komen wonen.

De bewoners van het eerste uur hebben ons allerlei interessante wetenswaardigheden verteld.

Verskillende bewoners kunnen zich nog herinneren dat onze wijk zo uniek was dat buitenlandse architecten uit de hele wereld met bussen tegelijk kwamen kijken. Ook de gemeente was trots. Niets mocht worden aangepast: geen schuttingen, geen schuurtjes, geen serres en geen uitbouwen. Ook dakkapellen waren verboden. Pas toen de bewoners een dakkapel door Alberts lieten tekenen, ging de gemeente akkoord.

"De wijk was in 1976 vooral uniek omdat de woningen in onze wijk 'woningen in de premiesector' zijn, goedkoop gebouwd met subsidie onder een bepaalde prijs, en toch -op een enkele bovenwoning in de gestapelde laagbouw na- allemaal een garage hebben.

Ook de verspringende daklijnen waren bijzonder. De meeste huizen hebben een asymmetrisch dak. Door de zolderetage van een aantal woningen te keren (G-woningen) en er soms een lagere woning met een symmetrisch dak (M-woning) tussen te plaatsten, is een bijzonder speels effect ontstaan. Ook de huizenblokken zijn verspringend naast elkaar gebouwd.

De wijk heeft ook een unieke straatverlichting. Die is namelijk zoveel mogelijk aan de voorgevel van de garages gemonteerd. Ook gemakkelijk bij het inrijden van de auto.

Voeg bij dit alles de bijzondere steensoort van de huizen, de kleurkeuze van de deuren en kozijnen (donkerbruin en donkergroen) en de verschillend gekleurde straatstenen en je waant je in een sprookje van Anton Pieck."

(Dick Barthen)

Een andere bewoner, Linda Slats, vertelde ons over de windhoos in 1997. In dat jaar richtte een heuse windhoos veel schade aan in de Nesciohove. Bij een flink aantal huizen waren pannen van de daken gewaaid. Iedereen schoot elkaar meteen te hulp. En overal werden dakpannen uit de kruipruimtes tevoorschijn gehaald.

Na de windhoos in 1997

Ook wist Linda Slats te melden dat in de kruipruimtes van de huizen tussen Nesciohove 2 en 22 een aantal jaren geleden extra drainagebuizen zijn aangebracht. Dat was nodig omdat in de kruipruimtes van de woningen (die parallel aan de geluidswal liggen) water bleef staan.

“Midden in het groen (binnen- en buitenpark, Noord-Aa en de polder zijn direct binnen handbereik). Vlakbij 't Stadshart, Dorpstraat en Leiden; het 'groene hart' is direct bereikbaar (wandelen en fietsen). Gezellige, actieve wijkvereniging die voor de onderlinge cohesie (jong en oud) zorgt. Knusse woonstijl.”

(Ninette en Toon Groot)

“Wij wonen al vanaf de oplevering in januari 1977 in ons huis aan de Nesciohove. Mede door de activiteiten van de bewonersvereniging vinden wij dit een fijne wijk om in te wonen.”

(Arno en Lucia)

“Wij wonen al 34 jaar in een fijn huis, in een gezellige en actieve buurt met alle voorzieningen lekker dichtbij.”

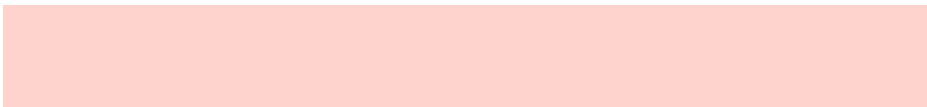
(Lies en Jaap Hoefsloot)

Een andere 'gebeurtenis' was de verwijdering van de speelhuisjes in de Nesciohove en de Staringhove door de gemeente in 2008 omdat ze niet meer voldeden aan de veiligheidseisen. Dankzij een breed gesteunde actie van de bewoners werd in de Nesciohove een nieuw speelplaatsje ingericht.

Een laatste herinnering die wij hier willen noemen, is de Giro d'Italia die in 2010 direct langs onze wijk -over de Zwaardslootseweg- ging:

De Giro d'Italia in 2010 over de Zwaardslootseweg

2. De 50.000^e bewoner

In december 1976 hees wethouder Oskam de vlag voor de afronding van de bouw van de wijk. Daarbij verwelkomt hij tevens onze penningmeester Mies Groenewegen als bewoner van de laatst opgeleverde woning in onze wijk.

Wethouder Oskam feliciteert Kees en Mies Groenewegen

Nog even leek het of de 50.000e inwoner van Zoetermeer in onze wijk zou komen te wonen, maar dat was uiteindelijk niet het geval. In het archief van de Haagsche Courant bevindt zich een foto waarin de burgemeester de 50.000e bewoner van Zoetermeer in 1977 verwelkomt.

De burgemeester van Zoetermeer, J.W. Wegstapel, overhandigt op de foto een spaarbankboekje aan het gezin Vonk, waarvan de vader de 50.000^e inwoner van Zoetermeer is geworden, op het gemeentehuis van Zoetermeer.

**Bron: Haagsche Courant 25 februari 1977, blz. 4
foto Haagsebeeldbank.nl**

De gemeente zette in 1976 alles op alles om op 1 januari 1977 50.000 inwoners te hebben. De gemeente had er veel belang bij om het aantal van 50.000 op die datum te halen omdat de inkomsten van de gemeenten afhankelijk waren van het inwonersaantal op 1 januari. Daarom sprak de gemeente met een aantal bouwers af om projecten zo snel mogelijk af te ronden. Ook voor onze wijk gold die afspraak.

Het is dan ook een tegenslag voor de gemeente te noemen dat de 50.000e inwoner pas in 1977 kon worden ingeschreven.

3. Straatbarbecues

Barbecues zijn altijd gezellig. In diverse straten in de wijk wordt dan ook met enige regelmaat een barbecue georganiseerd. Dit is voor de bewoners natuurlijk een mooie gelegenheid om contacten in de straat te op te doen en wat bij te praten.

De bewoners van de van Schendelhove hebben wat betreft barbecues een lange traditie. Al gedurende vele jaren organiseren zij jaarlijks een barbecue ter afsluiting van de zomervakantie. De eerste jaren werden lange ladders op de tegenover elkaar liggende daken gelegd. Daarover werden grote zeilen gelegd om de tafels en de stoelen, die iedereen zelf buiten zet, droog te houden. De laatste jaren wordt gebruik gemaakt van een grote tent en is er ook een opblaasbaar springkussen voor de kinderen.

Maar ook de bewoners van andere straten, zoals de Nesciohove, de Staringhove en de du Perronhove, organiseren of organiseerden barbecues.

Straatbarbecue van Schendelhove 2010

**Straatbarbecue
van Schendelhove 1994 en 1995**

4. De school en de gymzaal

Veel kinderen uit onze wijk zijn naar de Annie M.G. Schmidt-school geweest, of naar de voorganger daarvan: De Buytelaar. De school ligt aan de Nesciohove 109-111, en ligt dus in 'onze' wijk. De kinderen gingen niet alleen naar de school omdat die zo dichtbij lag, maar ook omdat de kwaliteit van het onderwijs er altijd goed was.

De school is ontstaan uit een fusie in september 1993 van De Buytelaar met 't Startblok. Daarbij kreeg de school de nieuwe naam: Openbare basisschool Annie M.G. Schmidt.

Binnenkort zal de school opnieuw een ander gezicht krijgen omdat er een Integraal Kind Centrum (IKC) in wordt gevestigd. Er zijn verschillende inspraakavonden geweest en diverse plannen zijn gepresenteerd. Als vereniging hebben wij bij de gemeente steeds aangedrongen op goede informatievoorziening, een goede regeling van het bouwverkeer omdat onze wijk zo krap is, en verzocht om zorg te dragen voor voldoende parkeerplaatsen.

Tegenover de school ligt de gymzaal van de school. In juni 1992 brandde de gymzaal af. De gemeente vond het veel te duur om de zaal te behouden en te herbouwen maar vooral door de campagne van de bewoners uit onze wijk, aangevoerd door de bewonersvereniging, ging de gemeente overstag en werd de zaal alsnog herbouwd.

De brand van de gymzaal

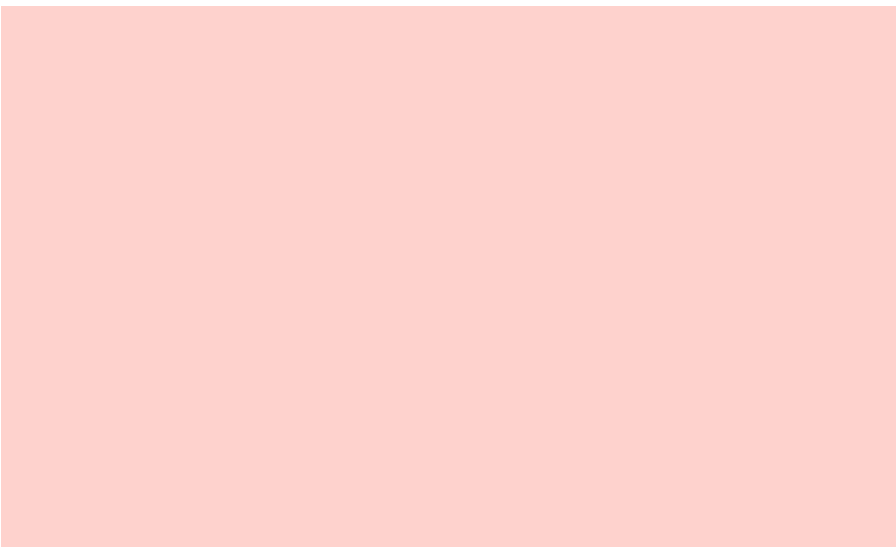
De opening van de nieuwe gymzaal

5. Bekende bewoners

Wist u dat ook een aantal bekende Nederlanders in onze wijk heeft gewoond? Of het om echt bekende Nederlanders gaat, moet ieder voor zich beoordelen, maar een aantal oud-bewoners zijn in of buiten Zoetermeer wel bekend te noemen.

Zo hebben in onze wijk gewoond:

- Willem Bos, bedenker van de Bos-variant voor de HSL
- John Ewbank, muziekproducent
- Edo Haan, burgemeester van Maassluis en oud-wethouder van Zoetermeer
- Ella Kalsbeek, oud-staatssecretaris van Justitie
- MadMax, DJ
- Michael Pilarczyk, mediaondernemer, presentator en schrijver
- Tilly Wils, kunstenares en ontwerpster van ons logo

Hoofdstuk 4. Activiteiten

1. Sportdagen

Belangenbehartiging voor de leden, zoals gezamenlijke inkoop, daar lag in de begintijd van de vereniging de nadruk op. De vereniging was primair een kopersvereniging van de kopers van de woningen in een nieuwe wijk. Daarom heette de vereniging ook Vereniging van Belanghebbenden de Leyens.

Echter, ook het organiseren van activiteiten was vanaf de oprichting van de vereniging belangrijk. Zo werd al in de eerste jaren een jaarlijkse sportdag georganiseerd, waarbij hele straten tegen elkaar sportten. Om een indruk te geven van de straten die meededen, hierbij de uitslag van de sportdag in 1998:

1. Van Schendel Bulls (23 punten)
2. Penny-mates (22 punten)
3. Perron Paap, Nescio Hi en Nescio HiHi (19 punten)
6. Roelantjes (18 punten)
7. Nescio Lo (14 punten)

Sportdag 1988: team Nesciohove

Sportdag 1995: team van Schendelhove

Om een indruk te krijgen van de activiteiten die de vereniging jaarlijks organiseerde, hieronder het -vol geplande- jaarprogramma van 1990.

vereniging van belanghebbenden

de leyens

secretariaat v.Oudshoornhove 18

gro 3757249

zoetermeer, 22 januari 1990

Vorig jaar kregen we veel positieve reacties op het Jaarprogramma. Hieronder geven wij u weer een opsomming van wat wij voor 1990 in petto hebben. Noteert u alvast in uw agenda of hang het programma aan het prikbord. U mist dan niets. Uiteraard gaat aan alle activiteiten ook altijd een rondschrijven vooraf !

J A A R P R O G R A M M A

1990

1. Zondag 11 februari: schaatsen in de PWA-hal
2. Zaterdag 10 maart : toneel/poppenspel voor kinderen van 4 - 9 jaar.
3. Zaterdag 14 april : paaseieren zoeken (kinderen tot 9 jaar)
4. Maandag 30 april : rommelmarkt (van 10.00-13.00 uur)
5. Zondag 20 mei : viswedstrijd (voor jong én oud!)
6. Zaterdag 30 juni : sportdag/barbeque (mooi weer bestellen !)
7. Zondag 16 september : fietstocht (bij slecht weer: 23 september)
8. Zaterdag 27 oktober : bowlen voor jeugd vanaf 10 jaar.
9. Zaterdag 24 november: intocht Sint Nicolaas
10. Zaterdag 15 december: plaatsen van kerstbomen in de wijk.

Wellicht zit er iets voor u of de kinderen bij. Graag tot ziens bij één of meerdere activiteiten !!

BENT U NOG GEEN LID ? HEBT U NIEUWE BUREN DIE NOG GEEN LID ZIJN ?

HOUDT ONZE VERENIGING IN STAND EN MELDT U AAN ! MAAK UW NIEUWE BUREN

OP ONZE VERENIGING ATTENT ! DOE MEE !

Het lidmaatschap kost f 25,- per jaar. U kunt zich o.a. aanmelden bij:
Mies Groenewegen, Nesciohove 83 Erik Colombijn, Nesciohove 63
Wim Dopmeijer, Willem Faaphove 18 Ger van Gessel, v.Oudshoornhove 18

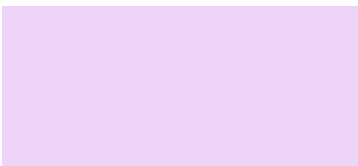
ingeschreven bij de kamer van koophandel te den haag onder nummer V464006

Copie

Het jaarprogramma 1990

2. Afrikaantjes en Koninginnedagmarkten

Aan de traditie van de jaarlijkse sportdag is een einde gekomen, maar een traditie die na 40 jaar nog steeds in ere wordt gehouden, is het jaarlijkse afrikaantje. Sinds de oprichting van de vereniging wordt met Koninginnedag, en tegenwoordig Koningsdag, een afrikaantje aan alle leden gegeven. Omdat de vereniging al die jaren zoveel leden had, kleurden de afrikaantjes op die dag de straten oranje.

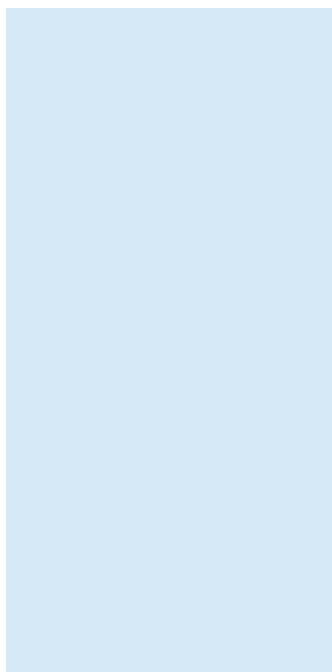

Het feestelijk karakter op Koninginnedag/Koningsdag werd nog eens vergroot omdat het ook gebruikelijk was (en nog steeds is) om die dag royaal de vlag uit te hangen. In de nieuwsbrieven wordt daartoe nog steeds opgeroepen en veel bewoners geven er gehoor aan.

Een andere traditie die het lang heeft volgehouden, was de Koninginnedagmarkt. Ieder jaar spreidden de kinderen op 30 april hun kleedje uit om hun speelgoed te verkopen. Ook veel volwassenen deden mee. De markten werden jarenlang goed bezocht maar in 2008 kwam na 30 jaar een einde aan de traditie omdat het animo geleidelijk toch steeds verder terugliep.

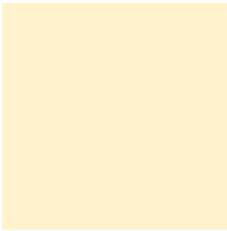

3. Nieuwjaarsbijeenkomsten en kerstmarkten

Ook de nieuwjaarsbijeenkomst was vele jaren een jaarlijks terugkerende activiteit. De nieuwjaarsbijeenkomst werd meestal gecombineerd met een activiteit zoals bingo, wijnproeven of een tafelgoochelaar.

Gaandeweg is die echter vervangen door andere activiteiten in de kersttijd. De laatste jaren werd veelal een kerstmarkt of kerstborrel georganiseerd.

De kerstmarkt 2006

De kerstmarkt
2008

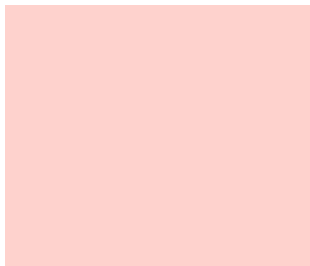
De kerstmarkt 2010

De kerstbijeenkomst 2014

4. Overige activiteiten

Sommige tradities zijn verdwenen, maar er zijn hoe dan ook altijd activiteiten georganiseerd. Het zijn er zelfs te veel om te noemen in dit jubileumboek. Zo zijn er heel wat fietstochten verreden, werd er geschaatst, geklaverjast, gebowld, geklommen tegen klimwanden, gezamenlijk naar de film gegaan en gevist. Kinderen gingen naar het poppentheater en als de vijver was dichtgevroren (wat nu eigenlijk niet meer voorkomt), was er de gezellige koek en zopie-kraam. In de eerste jaren van het bestaan van de vereniging was er zelfs elke maand een activiteit, georganiseerd door de evenementencommissie van de vereniging!

Koek en zopie 1990

Schaatspret 1986

UITNODIGING

Dit is een uitnodiging aan alle bewoners van onze wijk. Zoals u allen weet vieren wij op 6 september 1986 het 2e lustrum van de Vereniging van Belanghebbenden "De Leyens". Er wordt inmiddels hard gewerkt om de feestelijke dag voor te bereiden. Over de activiteiten voor de kinderen en de dagindeling krijgt u nog nader bericht.

's Avonds echter zal er een feest zijn voor iedereen die houdt van gezelligheid onder het genot van een hapje en een drankje. Wij hebben voor u de grote zaal in "De Sniep" gereserveerd. De muzikale omlijsting zal verzorgd worden door het "CAMUS COMBO".

Omdat wij graag deze avond zo goed mogelijk willen voorbereiden beginnen wij nu reeds met de verkoop van entreekaarten. Dat zal huis aan huis gebeuren rond het weekend van 7 juni. Daarnaast kunt u vanaf nu ook zelf kaarten kopen op een aantal adressen in de wijk. Deze verkoop sluit op zaterdag 14 juni.

En dan de prijs (op vertoon van uw lidmaatschapspasje):

- leden vanaf 18 jaar f 10,- ;
- niet-leden en introducées f 15,- .

(jongere leden zijn natuurlijk van harte welkom, zij betalen geen entree)

Voor de genoemde bedragen krijgt u 4 consumpties (bier-wijn-fris) en een hapje.

Tevens is deze entreekaart uw lot voor de loterij, die ook nog gehouden gaat worden.

Wij hopen dat u net zo veel zin heeft in een gezellig feest als wij.

De Lustrumwerkgroep.

Adressen voor de verkoop van entreekaarten:

- Lies Hoefsloot Roelantshove 34,
- Klazien Harting Nesciohove 61,
- Philip Verhoef Penninghove 45.

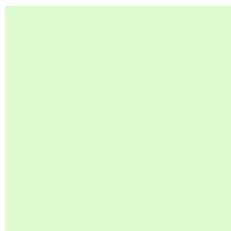

De kinderen op de open kar
van boer Van Santen door de wijk

4^e lustrum 1996

Het Chinees buffet

**Lustrumbarbecue
2006**

**De nieuwe wijk-
bloempotten
2008**

**Wandelen in het
Westerpark 2008**

**Stadswandeling
2011**

Lustrum 2011

Lustrum 2011

Wijnproeven 2012

**Kroningsborrel
2013**

Social bollen 2013

**Drakenbootvaren
2014**

**Bloemschikken
2014**

**Westlands
Museum
2014**

***Energiesafari
2015***

5. Activiteiten voor kinderen

Ook voor de kinderen is altijd veel aandacht geweest. Veel activiteiten werden en worden speciaal voor kinderen georganiseerd. In het verleden was het de activiteitencommissie die de activiteiten verzorgde, zoals de roeiwedstrijden op het water tussen de Penninghove en de Staringhove. Sinds een aantal jaren is er een 'Kidsclub', bestaande uit enthousiaste ouders, die de activiteiten voor de kinderen organiseert. Vooral de traditionele activiteiten trekken altijd veel belangstelling, zoals het Sinterklaasfeest, de paasactiviteit, Sint Maarten en een aantal jaren geleden de poppenkast.

Poppenkast 2008

**Circus Nevermind
2010**

Sint Maarten 2003

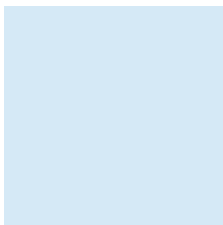

Pasen 2008

Sinterklaas 1988
(Andries van Veen)
met de majorettes

Sinterklaas 2007
(Harrie van der Goes)
achter het draaiorgel
door de wijk

Al kort na de oprichting schafte de vereniging het Sinterklaaspak aan, samen met vier Zwarte Piet-pakken. Inmiddels zijn het er twintig want de animo om Zwarte Piet te worden is altijd groot geweest. Vaak moest er geloot worden.

December 2015: nog steeds veel animo om Zwarte Piet te worden

Hoofdstuk 5. Woningonderhoud

1. Gezamenlijke inkoop

Gezamenlijk inkopen doen voor woningonderhoud, dat was vanaf de start een belangrijk doel van de vereniging. De afgelopen 40 jaar zijn er heel wat acties geweest. Een van de eerste was de gezamenlijke aanschaf van dubbel glas. De woningen waren immers afgeleverd met enkel glas. Ook kwamen er al snel acties voor zonneschermen. En wie herinnert zich nog De Gooijer? Het onderhoud van de geisers werd lange tijd verzorgd door De Gooijer, een eenmansbedrijfje dat jarenlang bij de meeste bewoners het ketelonderhoud deed.

In de loop van de afgelopen 40 jaar zijn ook diverse malen gezamenlijk nieuwe garagedeuren gekocht. Er waren allerlei acties om gezamenlijk goten en boeidelen te vervangen. Daarnaast werden gezamenlijke aankopen gedaan voor kunststof kozijnen (in 2002), lekkende nokken (in 2004), balken boven de voordeuren (in de jaren '90 van de vorige eeuw en nogmaals in 2005), vloerisolatie (in 2010) en beveiliging (in 2011).

Het lidmaatschapspasje bood aanvankelijk bovendien korting bij allerlei bedrijven.

2. Wilvor en verf

In dit hoofdstuk over woningonderhoud mag de 'wijkschilder', die onze wijk jarenlang heeft gekend, niet ontbreken. Vanaf de eerste jaren van de vereniging heeft Schildersbedrijf Willemse bijzonder veel woningen in onze wijk geschilderd. In 1998 veranderde de naam en werd het Schildersbedrijf Wilvor, maar jarenlang bleef hij adverteren in onze nieuwsbrief met de slogan 'Voor goed schilderwerk voor een redelijke prijs'. Omdat zoveel bewoners tevreden waren en in hem een vertrouwd adres vonden, is hij zonder enige twijfel de schilder die de meeste woningen in onze wijk heeft geschilderd.

De eerste jaren was een belangrijke activiteit van de vereniging het verkopen van verf aan de leden. Het bestuur heeft heel wat liters verf voor de leden ingekocht. Vooral de penningmeester, die alles verzorgde, had er veel werk aan.

De oorspronkelijk gebruikte verf was Wijzonol dekkend. De kleuren waren bruin RAL 9385 en woudgroen RAL 9325. De witte kleur die later veel gebruikt werd had de nummers RAL 9135 en RAL 9235 (roomwit). Een andere, iets donkerder groene kleur, die tegenwoordig vaak wordt gebruikt, is RAL 6009 (dennengroen). Die wordt vaak gecombineerd RAL 9001 (crèmewit). Ook grachtengroen, een nog iets donkerder groene kleur (Sikkens Q0.05.10) werd en wordt veel gebruikt.

3. Steentjes uit plafonds

Veel bewoners kennen dit verschijnsel: stukjes cement die uit de plafonds van de woningen naar buiten worden gedrukt. Eerst ontstaat een kleine oneffenheid, dan komt er geleidelijk een steentje of cementkorrel tevoorschijn die in de loop van de tijd steeds verder naar buiten komt. Het is een merkwaardig fenomeen, vooral omdat onze huizen al 40 jaar oud zijn en het nog steeds voorkomt. Maar gelukkig is er geen reden tot zorg.

Al in 1987, zo'n 10 jaar na de bouw, bleek een aantal bewoners uit de Nesciohove de aannemer van onze woningen aansprakelijk te hebben willen stellen voor dit verschijnsel. Zij schakelden een adviesbureau in dat op zijn beurt onderzoek door TNO liet doen. Men vreesde 'corrosie van het wapeningsstaal door een te hoog chloridegehalte in het beton'. Maar volgens TNO, dat diverse monsters nam en boringen verrichtte, bleek er geen hulpstof met een te hoog chloridegehalte te zijn gebruikt. De waarden bleken zo laag dat er geen wapeningscorrosie zou kunnen optreden.

De bultjes en de naar de naar buiten komende korrels ontstaan volgens TNO niet door corroderend staal maar door verontreinigde toeslagmaterialen. De bultjes zijn een gevolg van volumevergroting van de korrels zelf die dicht onder het betonoppervlak liggen. Volgens het rapport was het moeilijk om nadere conclusies te trekken, onder meer omdat de steentjes niet meer het oorspronkelijke 'pop-out veroorzakende' materiaal bevatten. Het expansiemechanisme (volgens TNO "bijvoorbeeld oxidatie, hydratatie of reversibele wateropneming") is daardoor niet vast te stellen. TNO adviseerde om de pop-outs te verwijderen en de schade te herstellen met reparatiemortel en dan opnieuw te witten.

Het onderzoeksrapport van TNO staat overigens op de website van de vereniging.

4. Tool-o-theek

Al in een van de eerste jaren van de vereniging startte men met de 'Tool-o-theek'. Dit is het gereedschap dat de vereniging aanschafte en dat de leden tegen een geringe vergoeding konden gebruiken. Van de Tool-o-theek is altijd veel gebruik gemaakt.

Op dit moment bestaat de Tool-o-theek uit een elektro-pneumatische boorhamer met lange boor om door de plafonds te boren, een professionele behangafstomer, een krachtige Karcher hogedrukspuit en een grondboor.

Gedurende een groot aantal jaren maakte ook een lange ladder deel uit van de Tool-o-theek. Er was veel vraag naar, maar de ladder was zo zwaar en daardoor zo bewerkelijk bij het uitlenen dat deze zo'n 10 jaar geleden aan 'wijkschilder' Willemse is afgegeven.

Op dit ogenblik bedragen de kosten € 2,- per dag voor de boorhamer en de behangafstomer en € 4,- per dag voor de hogedrukspuit.

5. Duurzaamheid

Een recente ontwikkeling op het gebied van woningonderhoud betreft de start van de werkgroep Duurzaamheid. In 2015 hebben vier actieve bewoners veel tijd en energie gestoken in onderzoek naar mogelijkheden tot verduurzaming van onze wijk, zoals de gezamenlijke aanschaf van zonnepanelen, en het stimuleren van het gebruik daarvan. De werkgroep heeft diverse informatieavonden georganiseerd en samen met bewoners is een keuze gemaakt voor gezamenlijke aanschaf van zonnepanelen en vloerisolatie.

Bezoek van de WoonWijzerWagen
aan onze wijk
op 20 november 2015

Hoofdstuk 6. Bomen en parkeren

1. Bomen

Jarenlang is onze wijk een echt groene wijk geweest. Bij de bouw in 1976 werden op veel plaatsten in de wijk platanen geplant. Die bomen waren bewust aangeplant om de wijk zo snel mogelijk een groen karakter te geven. Veel bewoners waardeerden dat. Zij woonden juist om die reden graag in onze wijk.

De bomen werden echter groter en groter, en steeds meer bewoners ondervonden overlast. De wortels duwden stenen omhoog, kropen onder de fundering of beschadigden het wegdek. Ook was sprake van veel bladafval op en tussen de dakpannen en van overlast door poep van nestelende vogels. Andere bewoners stoorden zich aan het ontnemen van licht en de bladeren in de herfst.

In 2012 kwam de gemeente met het voorstel om de bomen te kappen. De bomen waren inmiddels 35 jaar oud en een aantal daarvan was niet meer vitaal en zelfs onveilig. Voorgesteld werd om op diverse plaatsen -kleinere- bomen te herplanten.

De meningen over dit plan waren erg verdeeld. Veel bewoners vonden het buitengewoon jammer, anderen waren blij met het voorstel. In diverse bijeenkomsten werden de plannen voorgelegd aan de bewoners en in nieuwsbrieven werd over de plannen bericht en werden de leden geïnformeerd.

In 2013 werd het plan uitgevoerd zonder dat er een bezwaarschrift werd ingediend.

Eerder, in 2007, waren ook de bomen aan de Zwaardslootseweg gekapt. Ook die bomen waren medebepalend voor onze wijk maar volgens de gemeente waren de bomen te oud en leverden ze veel overlast op door afwaaiende takken. Ook het dure onderhoud speelde een rol.

De bomenkap aan de Zwaardslootseweg

2. Geluidswal

Een onderwerp dat de gemoederen flink bezig hield, was het verkeer over de Zwaardslootseweg en de geluidswal. Omdat de Zwaardslootseweg steeds drukker werd, werd al een paar jaar na de oprichting van de vereniging een werkgroep geluidshinder in het leven geroepen. Er was veel contact met de gemeente en er werden heel wat verkeersonderzoeken verricht. De Zwaardslootseweg, die volgens het bestemmingsplan was bedoeld voor buurtontsluiting, was immers al snel een sluiproute voor het verkeer naar Leiden geworden.

Er waren allerlei plannen, onder meer om de Zwaardslootseweg te verbreden of om deze helemaal te vervangen door een parkje. Uiteindelijk waren de acties succesvol en werd de weg niet verbreed maar kwam er een geluidswal tussen de Zwaardslootseweg en onze wijk.

De meningen van de bewoners over de komst van de geluidswal waren overigens verdeeld. De bewoners die vlakbij de Zwaardslootseweg woonden, vormden halverwege de jaren '80 een heuse actiegroep, die veel bij de gemeente lobbyde. Andere bewoners hadden juist moeite met de geluidswal omdat het landelijk karakter werd aangetast of omdat zij voortaan tegen een aarden wal moesten kijken.

Enkele jaren geleden heeft de gemeente de geluidswal nog verhoogd en het asfalt van de Zwaardslootseweg vervangen door zogenaamd stil asfalt.

Binnepark 1977

De drukke Zwaardslootseweg

Aanleg van de geluidswal

3. Parkeren

Het parkeerprobleem in onze wijk is groot, zowel voor bewoners als voor bezoekers. Het gevolg daarvan is dat het nogal eens voorkomt dat auto's zo worden geparkeerd dat die de doorgang belemmeren. Enkele malen waarschuwde ook de brandweer daarvoor.

Eigenlijk kent onze wijk te weinig parkeerplaatsen in verhouding tot het aantal bewoners. Zeker de laatste jaren is dat het geval aangezien de auto's groter worden en het gemiddeld aantal auto's per woning nog steeds toeneemt.

De afgelopen 40 jaar was de parkeerdruk dan ook een regelmatig terugkerend thema en de nieuwsbrief besteedde er vaak aandacht aan. Zo werd gewaarschuwd dat de gemeente van plan was om strikter te handhaven en in het uiterste geval zelfs tot bekeuren over te gaan omdat vooral 's avonds veel woningen voor de brandweer nauwelijks toegankelijk zouden zijn.

Extra parkeerplaatsen zijn helaas moeilijk te realiseren in de wijk of gaan ten koste van openbaar groen.

Kort na de oplevering: kleine bomen en weinig auto's

Een van de bewoners kon zich nog goed herinneren dat de wijk oorspronkelijk als woonerf zou worden ingericht en hoe het overleg met de gemeente ertoe heeft geleid dat er een gedoogsituatie is ontstaan om voor de garages te mogen parkeren.

“Parkeerdruk ging al snel een rol spelen. Aanvankelijk gebruikten de meeste bewoners de garage voor de stalling van hun auto, maar al snel werden garages voor fietsen gebruikt, en verhuisden de auto’s naar de straat. De parkeerdruk werd nog groter naarmate de auto’s groter werden en er meer auto’s per gezin kwamen.

De wijk is opgezet als woonerf. Alberts wilde een wijk zonder auto’s en zonder trottoirs. De paden achter de woningen waren als het ware de trottoirs. Daarin werd dus ook verlichting aangebracht, hetgeen ook bijzonder is.

Omdat de wijk zo snel gebouwd werd, was er geen tijd voor de inrichting als woonerf. Dat zou met de herbestrating wel komen. Als spoedig bleek dat veel bewoners de situatie wel goed vonden en liever geen woonerf hadden omdat dan alleen op de aangegeven plaatsen geparkeerd mag worden.

Voordat tot herbestrating werd overgegaan, werden de bewoners middels een enquête om hun mening gevraagd. Hieruit bleek dat inderdaad het merendeel van de bewoners tegen de inrichting als woonerf was. Daarom stemde de gemeente ermee in dat werd herbestraat zonder de wijk als woonerf in te richten.

Parkeren voor een garage of uitrit is zowel met als zonder woonerf niet toegestaan. Daarom is in onze wijk geleidelijk een situatie ontstaan waarin oogluikend wordt toegelaten dat bewoners hun auto voor de garages parkeren. Voorwaarde is dat er wel altijd voldoende vrije doorgang moet zijn voor de brandweer en andere hulpverleners.

Ook werden drempels aangebracht om het verkeer te remmen, en hekjes voor de paden om te voorkomen dat kinderen de straat op rennen.”

(Dick Barthen)

In de nieuwsbrief van oktober 1982, slechts zes (!) jaar na de bouw van de wijk, werd al aandacht besteed aan de parkeerproblematiek:

Verzoeken bewoners

Parkeerprobleem gestapelde laagbouw. Wij schijnen zelfs voor Nederlandse begrippen in een uniek wijkje te wonen.

Dikwijls trekken groepen "deskundigen" geïnteresseerd door onze wijk en projekereren de gunstige effecten die van onze leefgemeenschap op hen overkomen op hun theoretisch verkregen kennis.

De ongunstige effecten gaan aan hen voorbij..... daarvoor komen ze hier op een verkeerd tijdstip.

Een van deze ongunstige effecten is het parkeerprobleem.

Woont u in een smalle straat, dan hoeven wij u niets te vertellen. U bent dan door schade en schande wijs geworden en heeft zich leren schikken naar de omstandigheden.

Waar een dergelijke schikking vrijwel onmogelijk is, is bij de gestapelde laagbouw, waar relatief veel bewoners hun "parkeerbehoefte" concentreren op een te beperkte gelegenheid. Hier kan slechts sociaal gedrag van de betrokkenen leiden tot een oplossing van het probleem.

Wij doen daar een beroep op !

Woont u in- of in de nabijheid van gestapelde laagbouwoningen en beschikt u over een garage, zet uw auto dan in uw garage of voor zover de omstandigheden dat toelaten, vóór uw garage en laat de beperkte publieke parkeerplaatsen zoveel mogelijk vrij voor degenen die niet over een garage beschikken.

Mogen wij rekenen op uw inschikkelijkheid ???

Bron: nieuwsbrief oktober 1982

De 'Donald Duck-garage' aan het begin van de wijk

De gemeente was lange tijd van mening dat er geen parkeerprobleem in de wijk was. De bewoners moesten de auto's maar in hun garage zetten en als die niet paste, moesten zij maar een kleinere wagen kopen....

gemeente zoetermeer

zoetermeer,
12 juni 1979

Nr. 100879/VIII

CONCEPT

Verslag van de inspraakavond van 2 april 1979 over de herbestrating f 300,-- procedure van deelplan Aa in Buytenwegh de Leyens.

Aanwezig: wethouder A. Nagtegaal, de heren Polman (afdeling weg- en waterbouw), Posthumus (verkeer), Roorda (politie), Bomers (beplantingen), Van Leen (verlichting) en Willems (voorlichting).

Wethouder Nagtegaal opent de bijeenkomst en deelt mede, dat het door de bewoners ingeleverde wensenpakket bij elkaar 20 à 25% boven het beschikbare budget zit. Dat probleem is uit de wereld als de wens van gekleurde bestrating in de Staring- en van Oudshoornhove komt te vervallen. Die wens is namelijk erg duur. Ook de vraag om extra verlichting in de "brandgangen" is erg duur.

Wat betreft de herbestrating deelt de wethouder mede dat bij het nalopen van het gebied door de afdeling onderhoud is gebleken dat een gedeelte van de wijk er goed bij ligt. De herbestrating in dit gebied zal zich dan ook beperken tot die gedeeltes die er slecht bij liggen.

Wethouder Nagtegaal gaat vervolgens over tot het puntsgewijs behandelen van het wensenpakket (de nummers in de kantlijn corresponderen met de nummering van het wensenpakket).

- (1) Wethouder Nagtegaal licht toe dat het parkeren voor garages niet mogelijk is omdat er onvoldoende ruimte is.
Een bewoner vindt dat daar waar het qua ruimte inderdaad onmogelijk is, hij er vrede mee heeft. Maar daar waar het wel kan, moet zijns inziens uit oogpunt van verkeersveiligheid wel de mogelijkheid geschapen worden om voor de garages te parkeren. Hij vreest anders dat er te weinig parkeerplaatsen zullen zijn voor de buurt.
Wethouder Nagtegaal antwoordt dat als iedereen zijn auto in de garage zet, de parkeernorm wordt gehaald.
Een bewoner betwijfelt het. Bovendien zijn de garages te klein.
Wethouder Nagtegaal is van mening dat men dan niet te grote auto's moet aanschaffen.
Een bewoner pleit er niettemin voor om de mogelijkheid open te laten om voor de garages te parkeren. Uit oogpunt van verkeersveiligheid is dat te prefereren boven de huidige situatie.
De heer Roorda zegt dat momenteel het parkeren van de eigen auto voor de garage door de politie ongelukkig wordt toegelaten.
De vorige spreker vindt het toch wenselijker als dat met een sticker of iets dergelijks zou worden aangegeven.
De heer Roorda antwoordt dat dat in strijd met de wet zou zijn.
Een bewoner vraagt wat eigenlijk het verschil is tussen een woonerf en een woonstraat.
De heer Roorda antwoordt dat men in een woonstraat overal mag parkeren, behalve waar is aangegeven dat het niet mag. In een woonerf mag men nergens parkeren behalve waar is aangegeven dat het mag.
De bewoners hebben in beginsel de keuze tussen een woonerf of een parkeerverbod. Het is nu eenmaal zo dat de ambulance en de brandweer er langs moeten.

-Wethouder-

Verslag van de presentatie-avond van 6 juli over de herbestrating/f 300,--
procedure van deelplan Aa in de Buytenwegh de Leyens.

Aanwezig: wethouder A. Nagtegaal, de heren Polman (afdeling weg- en waterbouw), Posthumus (verkeer), Roorda (politie), Mulder (beplantingen), Van Leen (verlichting) en Willems (voorlichting) en + 15 aanwezigen in de zaal.

Wethouder Nagtegaal opent de vergadering en legt uit dat in verband met de uitvoering van de herbestrating na de bouwvakvakantie, deze bijeenkomst op zo'n korte termijn is georganiseerd. Hij stelt voor aan de hand van de sterretjes in de kantlijn van het verslag van de inspraakavond van 2 april de knelpunten te behandelen (de nummers in de kantlijn corresponderen met nummering van het wensenpakket).

De heer Posthumus licht aan de hand van een kaart toe waar drempels, opritten en hekjes worden geplaatst. De drempels zijn bedoeld om te grote snelheid van auto's op de rechtstanden (rechte stukken straat) tegen te gaan.

Een bewoner vraagt wat het verschil is tussen een drempel en een oprit. Wethouder Nagtegaal laat als antwoord een schetsje zien. Bij een drempel ga je eerst omhoog en daarna weer omlaag, en bij een oprit ga je alleen maar omhoog.

Een bewoner vraagt zich af of het maken van drempels geen consequenties heeft voor de garages, met andere woorden of er bijv. geen water in de garages kan lopen.

De heer Posthumus antwoordt dat de drempels tussen de garages in zitten, en er dus geen problemen te verwachten zijn.

Een andere inspreker vraagt hoe de hekjes eruit zullen gaan zien.

De heer Posthumus legt uit dat het aanvankelijk in de bedoeling heeft gelegen perkoenen te gebruiken, maar dat dat niet overal kan, vanwege de kabels en leidingen die daar ter plaatse in de grond zitten. Daarom is gekozen voor een dicht hekwerk van azobé (houtsoort).

Een mevrouw merkt op dat de hekjes op sommige plaatsen auto's verhinderen om van twee kanten de garage in te rijden.

Wethouder Nagtegaal: gezien de negatieve reacties van de bewoners wordt het gebied geen woonerf. Het gebied is echter wel als zodanig ontworpen. Hier en daar kom je dan dit soort problemen tegen.

Een bewoner meldt dat hij de vorige keer na de vergadering met de wethouder had afgesproken dat er een lijstje van voor- en nadelen van woonerf en parkeerverboden in het verslag zou komen, zodat de werkgroep op basis daarvan een enquête zou kunnen houden.

Daarvan vindt hij in het verslag niet terug.

Wethouder Nagtegaal: dat is er dan bij ingeschoten. Wel staat er in het verslag, bovenaan blz. 2: "Wethouder Nagtegaal wil de zaak aan de bewoners teruggeven.

-Die-

In 2005 verspreidde de brandweer een 'brandbrief' onder de bewoners van de van Oudshoornhove:

	gemeente Zoetermeer		Haaglanden Zoetermeer	Brusselstraat 4 2711 AJ Zoetermeer

aan de bewoners van de Van Oudshoornhove

Uw kenmerk ---	Datum 28 december 2005
Ons kenmerk OV / HS	Doorkiesnummer 079 325 64 31
Uw brief van ---	Bijlage ---
Onderwerp parkeren en hinder voor de hulpdiensten	

Geachte bewoners,

Op zondag 25 december jl. moesten de hulpdiensten brandweer en ambulance uitrukken naar uw straat voor het met spoed uit de woning halen van een patiënt voor vervoer naar het ziekenhuis. Daarvoor was voor het noodzakelijke zogenoemde "horizontale transport" een hoogwerker van de brandweer nodig, welke op zijn beurt weer is geassisteerd door de bemanning van een blusvoertuig. De hoogwerker heeft evenwel aanzienlijke moeite gehad het woonhuis te bereiken door wat slordig geparkeerde auto's. Onderstaand plaatje geeft daarvan een sfeerbeeld. Wij maken u er op attent dat wij van onze chauffeur vragen een voertuig van 11 meter lengte en 20 ton massa op de gevraagde plaats te brengen, met enige spoed en dan graag zonder schade. Helaas kost dit, zoals het bij u in de straat het geval is geweest, soms veel moeite. Wij vragen u dan ook, in uw eigen belang, in de toekomst meer aandacht te besteden aan het handhaven van een goede doorgang voor de hulpdiensten. Alvast bedankt voor uw medewerking!

met vriendelijke groet,
de directeur brandweezorg en rampenbestrijding,
voor deze,

H.L.A. Seegers,
hoofd afdeling Opleidingen en Voorlichting.

Bezoekadres: Brandweer, kazerne Oosterheem, Olof Palmelaan 1 (Wijk 29).
Telefoonnr : (079) 325 64 00

Telefaxnr : (079) 325 64 49

In 2009 was de parkeerproblematiek aanleiding voor een 1 aprilgrap.

“Wij hebben samen met de gemeente gezocht naar een oplossing om het parkeerprobleem aan te pakken. Wij zijn blij dat de gemeente bereid is om een vergunningstelsel in te voeren. De gemeente gaat vooralsnog uit van € 100,- per jaar voor de vergunning voor de 1e auto, tenzij de eigen garage wordt gebruikt, € 300,- per jaar voor de 2e auto en € 500,- per jaar voor de 3e auto. Bij gebruik van de garage zijn dus geen kosten aan de vergunning verbonden. Als bestuur ondersteunen wij de voorstellen maar wij willen uiteraard ook u de kans geven om met ons mee te denken. Daartoe nodigen wij u uit op woensdag 1 april om 19.30 uur in de Annie M.G. Schmidtschool.”

Bron: nieuwsbrief maart 2009

Diverse bewoners stuurden ons uitgebreide mails met argumenten waarom het zo'n slecht plan was, en zo'n twintig bewoners kwamen naar de 'informatiebijeenkomst'. Het bleek dus om een 1 aprilgrap te gaan. Gelukkig konden de bewoners dit waarderen.

En in 2011 kregen de bewoners een 'parkeerbon' bij de nieuwsbrief, als knipoog, maar natuurlijk ook om echt te gebruiken.

Zeker met het toenemend gemiddeld aantal auto's per gezin zal het parkeerprobleem in de wijk waarschijnlijk nooit volledig verdwijnen. Extra parkeerplaatsen zijn eigenlijk niet te creëren en het is voor automobilisten die niet in de wijk wonen, niet verboden om te parkeren op bestaande parkeerplaatsen. Maar gelukkig valt het uiteindelijk allemaal nog mee in vergelijking met de binnenstad van veel grote steden waar parkeermogelijkheden nog veel schaarser zijn.

Nawoord

In dit nawoord willen wij graag een aantal mensen bedanken. In de eerste plaats zijn dat de bewoners zelf die onze wijk zo prettig maken om in te wonen. In de tweede plaats willen wij iedereen bedanken die ons foto's en andere informatie heeft verschaft, in het bijzonder Dick Barthen, Leo van Marrewijk, Marjon Key, Femke Fraterman, Bert Eussen, Palau van Iersel, Irma Been en Elsbeth Parmentier. Ook de gemeente Zoetermeer willen wij bedanken voor de subsidie. Mede daardoor was het mogelijk om het boekje zo fraai uit te geven. En tot slot natuurlijk wethouder Taco Kuiper en Max van Huut voor hun mooie bijdragen.

In het boekje hebben wij teruggekeken op 40 jaar Albertshoven. Wij hopen dat u veel plezier hebt beleefd aan het lezen. Bewoners van het eerste uur zullen met enig sentiment hebben teruggekeken want veel is veranderd, niet alleen de wijk, maar ook de vereniging.

Ondanks al die veranderingen en ondanks de tijd van individualisering waarin wij leven, is het bijzonder dat onze wijk een bewonersvereniging kent die al 40 jaar bestaat. Wij hopen dat de bewoners ook de komende jaren zich verbonden en medeverantwoordelijk voor elkaar blijven voelen. Want vooral dat maakt een wijk zo fijn om in te wonen. Als vereniging hopen wij in ieder geval ook in de toekomst daar zoveel mogelijk aan te mogen bijdragen.

Namens het bestuur van de Bewonersvereniging Albertshoven,
Wim Tijbosch

Colofon

Redactie: Wim Tijbosch
Mies Groenewegen-Wubben
Druk: Schultenprint
Uitgever: Bewonersvereniging Albertshoven
ISBN: 978-90-819618-1-3
NUR: 523
Contact: info@albertshoven.nl
Website: www.albertshoven.nl